

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

I. PROJE VE BİLİM GÜNLERİ BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDITÖR
HALİL AŞCI

SDÜ Basımevi / Copyright 2024

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları SDÜ Basımevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

“5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası hükümleri gereğince bölüm yazılarının içeriği ve resimlerinin yasal sorumluluğu bölümün yazarına aittir. Bölümün içeriği ve resimleri diğer yazarları bağlamamaktadır. Yazarların veya yayıncısının izni olmadan basılamaz, kopyası çıkarılamaz ve çoğaltılamaz.”

ISBN : 978-605-9454-70-4

Editör : Halil AŞCI

Tasarım : Serdağ DAĞLI

İÇİNDEKİLER

Kurullar	04
Program	07
Sunuş	13
Ön Söz	14
Sözlü Bildiri Özetleri	15
Poster Bildiri Özetleri	41
Teşekkür	69

1.PROJE VE BİLİM GÜNLERİ

ONUR KURULU

Prof. Dr. Mehmet SALTAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Alim KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan V.

Prof. Dr. Taylan OKSAY, Süleyman Demirel Üniversitesi Başhekim

Prof. Dr. Serdal TERZİ, Araştırma ve Yenilikçilik Direktörü

Prof. Dr. Selçuk ÇÖMLEKÇİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Sabriye ERCAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı

Doç. Dr. Mehtap SAVRAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı

Prof. Dr. Pınar ASLAN KOŞAR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı

Doç. Dr. Fatih AKSOY, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı

Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARABACAK, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah USTA SOFU, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Süleyman Serhat GÜRPINAR, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Pakize KIRDEMİR, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Nilüfer ŞAHİN CALAPOĞLU, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Bölüm Başkanı

DAVETLİ KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Ömer ÇOLAK, Akdeniz Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Selçuk ÇÖMLEKÇİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Şule Sultan UĞUR, Süleyman Demirel Üni. Müh. ve Doğa Bilimleri Fakültesi Tekstil Müh. Böl. Öğr. Üyesi

Dr. Buket ŞİMŞEK, Girişimci

Dr. Öğrencisi Esra SÜZEN, Girişimci

Yüksek Mühendis Coşkun ÇÖMLEKÇİ, FutureFit Danışmanlık ve Teknoloji Hizmetleri

BAŞKAN

Prof. Dr. Halil AŞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

GENEL SEKRETER

Rümeysa TANER, Süleyman Demirel Üni. Fen Bilimleri Enstitüsü Biyomühendislik A.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

BİLİMSEL SEKRETERYA

Arş. Gör. Dr. Melih ARLIOĞLU, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı
Öğr. Gör. Hamide COŞKUN ERÇELİK, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi
Abdurrahman GÜLAL, Süleyman Demirel Üni., Sağlık Bilimleri Ens. Tıbbi Farmakoloji A.D. Yüksek Lisans Öğr.
Öznur KOLAY, Süleyman Demirel Üni., Sağlık Bilimleri Ens. Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğr.

İDARİ SEKRETERYA

Zafer DURAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Sekreteri

Dilek TOLA OLGUN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

BİLİM KURULU *

Prof. Dr. Münire ÇAKIR, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
Prof. Dr. Ömer ÇELİK, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Anabilim Dalı
Prof. Dr. Selma KORKMAZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı
Prof. Dr. Ersin USKUN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı
Doç. Dr. Gökçe İŞCAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı
Doç. Dr. Esra NURLU TEMEL, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hast. ve Klinik Mikrobiyoloji A.D.
Doç. Dr. Özgür ÖNAL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı
Doç. Dr. Emine Elif ÖZKAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı
Doç. Dr. Dilek ÖZKAYA, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı
Doç. Dr. Mümtaz Cem ŞİRİN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı
Doç. Dr. Vehbi Atahan TOĞAY, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Emre AKIN, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı
Dr. Öğr. Üyesi Adnan KARABRAHİMOĞLU, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim A.D.
Arş. Gör. Dr. Orhan Berk İMECİ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı
Arş. Gör. Dr. Mehmet Abdulkadir SEVÜK, Süleyman Demirel Üni. Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

Öğr. Gör. Dr. Vildan KAYA, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi

Öğr. Gör. Tuğçe ÇAMLICA, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi

*Düzenleme Kurulu Üyeleri aynı zamanda Bilim Kurulu Üyesidir.

WEB İÇERİK

Tekniker Gökhan YILMAZ, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

GÖRSEL TASARIM

Öğr. Gör. Serdağ DAĞLI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1. PROJE VE BİLİM GÜNLERİ PROGRAMI

10:00- 10:30 AÇIŞ TÖRENİ

10.00-10.05: Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, kahraman silah arkadaşlarını, tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi saygıyla, minnetle ve rahmetle anıyoruz.

10.05-10.20: Açış Konuşmaları

Prof. Dr. Halil AŞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Ofisi Başkanı

Prof. Dr. Serdal TERZİ, Araştırma ve Yenilikçilik Direktörü

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Vekili

Prof. Dr. Mehmet SALTAN, Süleyman Demirel Üniversitesi Rektörü

10.20-10.25: Dans Gösterisi

Dönem 3 Öğrencisi Gizem İdil TUNÇBİLEK, Basri KARANFİL

10.25-10.30: Teşekkür Belgesi Takdimi

Öğrenen Merkezli Eğitim Yaklaşımı Örnekleri

10.30-11.00: 'SDÜ Tıp Fakültesi Proje Ofisi Tanıtımı

Prof. Dr. Halil AŞCI, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji A.D.

11.30-17.30 BİLİMSEL PROGRAM

11.30-17.30 Davetli Konuşmacı Oturumları (Dönem 1 Amfisi)

11.30-12.30: Birinci Davetli Konuşmacı Oturumu

PANEL: 'Sağlık Alanında Multidisipliner Projeler: Fikirlerden Ürüne'

Oturum Başkanları:

Doç. Dr. Mehtap SAVRAN

Yüksek Lisans Öğrencisi Rümeysa TANER

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Selçuk ÇÖMLEKÇİ 'Canlı Doku- Elektromanyetik Enerji Etkileşimlerinde Potansiyel Çalışmaların Önemi'

Prof. Dr. Ömer ÇOLAK, 'Mühendislik ve Tıp Kesişiminde Akademik Fırsatlar'

Dr. Buket ŞİMŞEK, 'Mühendislik ve Tıp Kesişiminde Akademik Fırsatlar'

Dr. Öğrencisi Esra SÜZEN 'Mühendislik ve Tıp Kesişiminde Akademik Fırsatlar'

Yüksek Mühendis Coşkun ÇÖMLEKÇİ 'Tıp-Mühendislik Projelerinde Ticarileşme Stratejileri'

14.00-15.00: İkinci Davetli Konuşmacı Oturumu

Proje Sunumları: Projeye Giden Yolda Başarı Öyküsü-1

Oturum Başkanları:

Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARABACAK

Dönem 3 Öğrencisi Ali KARAKAYA

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Halil AŞCI

Prof. Dr. Pınar ASLAN KOŞAR

Prof. Dr. Şule Sultan UĞUR

15.30-16.30: Üçüncü Davetli Konuşmacı Oturumu

Proje Sunumları: Projeye Giden Yolda Başarı Öyküsü-2

Oturum Başkanları:

Doç. Dr. Esra NURLU TEMEL,

Dönem 3 Öğrencisi Bora Buğra BAĞDAŞ

Konuşmacılar:

Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARABACAK

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Soner ÖZCAN

16.30-17.30: Dördüncü Davetli Konuşmacı Oturumu

Proje Sunumları: Projeye Giden Yolda Başarı Öyküsü-3

Oturum Başkanları:

Doç. Dr. Vehbi Atahan TOĞAY

Dönem 3 Öğrencisi Mehmet TEZCAN

Konuşmacılar:

Doç. Dr. Rahime ASLANKOÇ

Arş. Gör. Orhan Berk İMECİ

Stj. Dr. Salih GÜL

10.00-17.00: POSTER SUNUM OTURUMLARI

Oturum Başkanları:

Doç. Dr. Emine Elif ÖZKAN

Dönem 3 Öğrencisi Ayşenur BARIŞ

Dönem 2 Öğrencisi Esra ŞİRAZİ

Poster Sunumları:

1. Berkehan SARIŞAHİN, Glokom Modellerinde Düşük Seviyeli Ultrasonik Ses ve Darbeli Manyetik Alan Kullanımı, Glokom Gözlüğü Tasarımı
2. Hayrünnisa ÇELİKDEMİR, Astım Hastalarında Mizaç ve Depresyon Durumlarının Hastalık ile İlişkisi
3. Çağla CENGİZ, Yeni Nesil Oküler Yüzey Örtü Materyali: Koryoallantoik Membran
4. Serra BEYOĞLU, Müze Teknik İnceleme Gezilerimiz ve Tıp Tarihinden Cerrahi Alet Örnekleri
5. Azmi YÜKSEL, Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Etik Değerlerinin Değerlendirilmesi
6. Samet Can DUTKUN, Atrioventriküler Nodal Reentran Taşikardili Hastalarda Kateter Ablasyon İşleminin Etkisi
7. Emine Şeyma KARABACAK, Meme Kanseri Hastalarında Vücut Kitle İndeksinin Hastalığın Prognozuna Etkisi
8. Bige BİLGE , Atriyal Fibrilasyonu Olan Hastalarda Koroner Arter Hastalığı Sıklığı
9. Ayşe Sude ÖZER, AVNRT Ablasyonu Sonrası QRS-T Açılanmasındaki Değişiklikler
10. Merve Ece KARAAHMETOĞLU, Mezial Temporal Lob Epilepsisinde Mikrona'ların Yeri
11. Ahmethan DAL, Ratlarda Oluşturulan Sistemik İnflamasyon Modelinde Theranekron'un Hepatoprotektif Etkileri:Sirt1/Akt/Nrf2 Yolağının Araştırılması
12. Toghrol ZEYNALOV, Nanofabrikasyon Yöntemiyle Gallik Asit ile Kaplanan Double-J ve Foley Kateterin Antibakteriyel ve Antiürolitiazik Özelliklerinin Gösterimi
13. Mustafa Enes DEMİRBİLEK, Görme Engellilik Prevalansı ve Nedenleri
14. Vehbi Said İMİZOĞLU, Eksudatif Yaşa Bağlı Makula Dejenerasyonunda İnflamatuar Biyobelirteçler
15. Muhammed Yusuf YANMAZ, Bası Yarasında Elektrik Alanın Etkileri ve Kullanım Alanları
16. Ayşenur BARIŞ, Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'ne Gelen Meme Kanseri Hastalarının Evrelerine Göre Tanı Konma Yüzdesi ve Bulguları
17. Efe Berke KAYA, Kemik Metastazlarında Radyoterapinin Rolü
18. Zeynep Nehir ÖZCAN, Darbeli Elektrik Alanın Kan Beyin Bariyeri Üzerine Etkisi
19. Salih Enez DÖNMEZ, Kalsiyumun Epilepsi Patofizyolojisindeki Rolü
20. Açılmalı TÜFEKÇİ, Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencilerinin Hamile Kadınlarda Demir Eksikliği Anemisini ve Tedavi Yollarını Değerlendirmesi
21. Dilber Sevgi ŞAHİN, Tinea Corporis Olgusu
22. Ceylin ÖZBABALIK, Psoriasis Vulgaris: Bir Vaka Sunumu
23. Funda Yaren YILDIRIM, Sisplatin Kullanımına Bağlı Oluşan Testiküler Hasarda Kannabidiol'ün Etkisi
24. Murat Yakar, Göz Cerrahisi Planlanan Hastalarda Preoperatif Serolojik Testlerin Gerekliliği
25. Yusuf Emir BOZKURT, AQP2-4 Aracılı Potansiyel İyileştirici Etkiler: Lipopolisakkarit ile Tetiklenmiş Akut Renal Hasarda Fluvoksamin 'in Rolü
26. Sude Azra Temizel, Alzheimer'da Glutatyon ve Kalsiyum'un Rolü
27. Sadık Alperen ŞAHİN, Parkinson Hastalığı

14.00-17.30 SÖZLÜ SUNUM OTURUMLARI

14.00-15.00 Sözel Bildiri Sunumları-1 (Dönem 2 Amfisi)

Oturum Başkanları:

Prof. Dr. Ömer ÇELİK

Dönem 3 Öğrencisi Ahmet DEMİR

Sözlü Sunumlar:

- 1: Enes SEÇME, Çocuklarda İnmemiş Testis Tanısında Farkındalık
- 2: Asude Betül ÖZCAN, Akademik Makale Yazımını Kolaylaştıran Web Siteleri
- 3: Orhan DEMİR, Yapay Zekanın Tıpta Kullanımı ve Geleceği
- 4: Emre OKUMUŞ, Bilimsel Kurallara Uygun Makalenin Yayınlanma Aşamaları

14.00-15.00 Sözel Bildiri Sunumları-2 (Dönem 3 Amfisi)

Oturum Başkanları:

Prof. Dr. Münire ÇAKIR

Dönem 6 Öğrencisi Ali MARMARA

Sözlü Sunumlar:

- 5: Emine TOPAL, Hareket Analizi Sistemleri
- 6: Ömer Ali TOPRAKLI, Uyku Bozuklukları ve Obezite
- 7: Emrecan ÇAVUŞ, Sağlıklı Genç Erişkinlerde Akıllı Telefon Bağımlılığının Boyun Postürüne ve Boyun Kaslarının Dayanıklılığına Etkisi
- 8: Havva Başak OK, Deneye Dayalı Bilimsel Makalenin Basamakları

15.30-16.30 Sözel Bildiri Sunumları-3 (Dönem 2 Amfisi)

Oturum Başkanları:

Prof. Dr. Ersin USKUN

Dönem 6 Öğrencisi Alperen DANIK

Sözlü Sunumlar:

- 9: Murat ÜNLÜ, Diyabetik Ayakta Vaskülopati
- 10: Eda TÜRÜT, Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'ne Gelen Akciğer Kanseri Hastalarının Uygulanan Cerrahi İşlemlere Göre Yüzdesi ve Bulguları
- 11: Emre Mert TÜTÜNCÜ, Akciğer Kanserinde İmmünoterapi

15.30-16.30 Sözel Bildiri Sunumları-4 (Dönem 3 Amfisi)**Oturum Başkanları:**

Doç. Dr. Mümtaz Cem ŞİRİN

Dönem 3 Öğrencisi Ahmet YILMAZ

Sözlü Sunumlar:

12: Feyza KORKMAZ, Latin Dansçılarının Esnekliği, Dengesi ve Diz Eklem Propriocepsiyonu: Olgu – Kontrol Çalışması

13: Merve ÜRGUT, Sağlık Öğrencilerinin Filistin-İsrail Özelinde Savaş Kavramı Hakkında Görüşlerinin Değerlendirilmesi

14: Ali KARAKAYA, Paralimpik Sporcuların Hayata Bağlanma Tecrübelerinin Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Engellilere Yönelik Bakış Akışında Oluşturduğu Değişim: Karma Model Çalışması

16.30-17.30 Sözel Bildiri Sunumları-5 (Dönem 2 Amfisi)**Oturum Başkanları:**

Doç. Dr. Özgür ÖNAL

Dönem 3 Öğrencisi Melis ÖZDAL

Sözlü Sunumlar:

15: Selin BAYER, İnflamatuar Bağırsak Hastalıkları ve Aterojenik İndeks

16: Berna NAR, Tıp Eğitiminde Algılanan Stres: Empati ve Damgalama ile İlişkisi

17: Muhammed Anıl ÖZCAN, Akciğer Kanseriinde Çevresel Etmenler

16.30-17.30 Sözel Bildiri Sunumları-6 (Dönem 3 Amfisi)**Oturum Başkanları:**

Prof. Dr. Selma KORKMAZ

Dönem 2 Öğrencisi Mehmet DİK

Sözlü Sunumlar:

18: İbrahim HÜSEYNOV, Fluvoksaminin Nöroinflamasyon Üzerindeki Koruyucu Etkisi

19: Alpaslan Bayram YILDIZHAN, Üniversite Öğrencilerinde Ortoreksiya ile Egzersiz Bağımlılığının İlişkisinin Değerlendirilmesi

20: Mertcan BİLLE, Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı'nda Son Beş Yılda Mantar Kültürlerinden İzole Edilen Etkenlerin Tanımlanması ve Kan Kültürlerinden İzole Edilen Candida Türlerinde Antifungal Duyarlılığının Belirlenmesi

21. Tarkan EŞENLİ, Üriner Sistem Enfeksiyonlarında Etken Bakteriler ve Antibiyotik Direnç Oranları
22. Bora Buğra BADAŞ, Tıp Fakültesinde Dönem 1 / 2 / 3 Öğrencilerinin Cinsel Yolla ve Kan Yoluyla Bulaşan Hastalıklar Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesi

17.30-17.40: TEŞEKKÜRLER VE KAPANIŞ

* Bildirilerin bilimsel gereklilikleri vd. konulardaki sorumluluk tamamen yazara/yazarlara ait olup, bu konudaki tüm kontrollerin yapıldığına ve son haliyle bu kitapta yayımlanmasına izin verildiğine dair onay mailleri alınmıştır.

SUNUŞ

Sayın Bilim İnsanları,

Bu sene Fakültemiz Proje Ofisi çalışmalarına başladı. Geçen sene müfredatımıza eklenen proje derslerimiz var. Bu etkinliğin amacı hem öğrencilerimizin bu derslerde hazırladıkları çalışmalarını ortaya koymaları hem de proje ofisimizin çalışmalarından haberdar olmak.

Ülkemizi bir yerlere taşıyabilmek ve diğer ülkeler arasında biz de buradayız diyebilmemiz için projeler üretmemiz gerekiyor. Tıp fakültesi öğrencileri için proje üretmek akademik olduğu kadar mesleki gelişimi de desteklemesi açısından çok önemlidir. Veri toplama, analiz edebilme, yorumlama gibi konularda pratikleşme ile araştırma becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı kadar eleştirel düşünme yeteneğini de geliştirmektedir.

Proje ve çalışmaları yaparken klinik uygulamalardan deneysel araştırmalara kadar geniş bir yelpaze mevcuttur ki multidisipliner çalışmalar yapmak en verimli olanıdır.

Üniversiteler sadece eğitim öğretim yeri değil aynı zamanda bilimin üretildiği yerlerdir. Diğer üniversitelerden farkımızı ancak daha fazla üretmek ortaya koyabileceğimizi düşünüyorum. Her şeyin çok hızlı değiştiği içinde bulunduğumuz teknoloji çağında yenilikleri yakalayıp daha önlere geçebilmek için sistemin içinde kalmanız gerekli. Bunun için de mutlaka üretmemiz gerekli.

Merak edip, sorgulayan, düşünen, çözümler üretebilen bireyler olun. Fikirlerinizi paylaşın. Bir fikir sizi hiç tahmin edemeyeceğiniz yerlere taşıyabilir. Yeter ki istekli olun, bizler her zaman sizlere destek olmak için buradayız.

Kainattaki en büyük güç beyin gücüdür. Planlama, düşünme, fikir üretme, tasarlama, umut etme, hayal kurma... Bunlar beynimizi canlı tutan eylemlerdir. Beynin ürettiği fikirler bilimi geliştirir, bilim geliştikçe yeni fikirler doğar ve bu çığ gibi büyüyerek gider. Bu nedenle bir yerden başlamanız gerekiyor. Proje dersleri bu anlamda sizin önünüzü açacak ve fırsatlar sunacak bir ders.

Bilime katkı sağladıkça kendinizle gurur duyacaksınız, özgüveniniz artacak ve yolunuz açılacak.

Umarım her geçen sene sayıyı arttırarak proje ve bilim günlerini çok daha güzel yerlere taşıyabiliriz.

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL

Tıp Fakültesi Dekan V.

ÖN SÖZ

Sayın Rektör Yardımcım, Sayın Dekanlarım, Sayın Başhekimim, Sayın Araştırma ve Yenilikçilik Direktörüm, Sayın öğretim üyeleri ve Sevgili öğrenciler...

Bugün bizim için dönüm noktalarından birisi ve bu yüzden çok sevinçli ve heyecanlıyım. Hep hayalimizde olan sağlık alanında disiplinler arası çalışma fırsatlarının gerçeğe dönüştüğü ve bizim bu fırsatları konuşma şansı bulduğumuz bir günü yaşıyoruz. Bugün sizlere Tıp Fakültesi Dekanlığımızın düzenleme fırsatı verdiği bu etkinlikte geleceğin hekimleri, uzmanları ve bilim insanlarının motive edildiği zaman ne kadar yüksek bilimsel kaliteye sahip projeler organize ettikleri, ortaya koydukları ve gerçekleştirdikleri konusuna şahitlik edeceğiz. Takdir edersiniz ki günümüzün teknoloji seviyesi artık klasik bilimsel yöntemlerin yetmeyeceği seviyelere ulaşmıştır. Yapay zekanın alabildiğine uygulama alanı bulunduğu robotik cerrahiden akıllı ilaçlara kadar, ilaç yönlendirmeden en üst düzey elektromekanik yardımcı aparatlara ve görüntüleme ünitelerine kadar, global çerçevede ortaya çıkan gelişmelere seyirci kalamazdık. Bugünden yarını kurgulamak için endüstri 4.0 çerçevesinde de hem ilaç üretimi hem yeni medikal cihaz üretimi hususlarında gençleri motive etmek gerekiyordu. Bu yılın başında kurguladığımız Tıp Fakültesi - Proje Ofisi meyvelerini vermeye başladı. Şimdi bugün bu ürünleri başlangıç seviyesinde de olsa sizlere tanıtmaya fırsatımız olacak. Sizlerin de gençlerin posterlerini, sözlü sunumlarını, yapılan mevcut başvurularımızı gördükten sonra bana hak vereceğinizi düşünüyorum. Umarım birincisini düzenlediğimiz proje günlerimizin sonraki senelerde gelişimine hep birlikte şahit olacağız. Çok değerli davetli konuşmacılarımız mühendislik ve sağlık alanının birlikte neler yapabileceğini somut çıktıları ile anlatacaklar. Bu etkinlik, öğrencilerimize gelecekte bu tür birliktelikler ile neler yapabileceklerine rehberlik oluşturacaktır. Etkinliğimizin tüm katılımcılara yararlı olmasını temenni ederim. Emeği geçenlere teşekkürü borç bilirim.

Prof. Dr. Halil AŞCI

Tıp Fakültesi - Proje Ofisi Başkanı

Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı

**SÖZLÜ
BİLDİRİ
ÖZETLERİ**

ÇOCUKLARDA İNMEMİŞ TESTİS TANISINDA FARKINDALIK

Mehmet Melih AYZAZ¹, Ceren YİĞİT¹, Enes SEÇME¹, İbrahim TURHAN¹, Hayriye Nur DERE¹, Mehmet Fatih OCAK¹, Fadime Gülendem ÖZTÜRK¹, Harun ÇAKMAK¹, Uygur YILDIZ¹, Oğuzhan ÇELİK¹, Rabia KARADAMAR¹, Yusuf ERENLER¹, Hasan ALTINAY¹, Yeliz KART²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı

ÖZET

Testisin normal spermatogenezi gerçekleştirebilmesi için intrauterin dönemde geliştiği karın içi bölgeden skrotuma inmesi gereklidir. Bu inişin en geç iki yaşına kadar tamamlanması gerekmektedir. İnmemiş testisin tanı ve tedavisindeki gecikmeler testis dokusunda kalıcı hasara neden olabilir. Bu çalışmada hastanemizde inmemiş testis nedeni ile ameliyat edilen hastaların başvuru anında ve ameliyat sırasında yaşları incelenmesi amaçlanmıştır. Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Kliniği'nde Ocak 2013-Aralık 2023 tarihleri arasında inmemiş testis nedeni ile ameliyat edilen 64 hastanın elektronik dosyaları retrospektif olarak incelendi. Hastaların başvuru anındaki ve ameliyat yapıldığı zamanki yaşları değerlendirildi. Toplam 64 hastaya ait 90 testis çalışmaya dahil edildi (23 sağ, 15 sol, 26 bilateral). Hastaların tanı anında yaş ortalaması 36.65 (±33.47) aydı. Tanı anında en küçük yaş 2 ay, en büyük yaş 144 aydı. Tanı anında 34 hastanın yaşı 24 aydan büyük, 30 hastanın yaşı 24 aydan küçüktü. Ameliyat yaşı ortalama 40.68 (±33.2) aydı. Ameliyat anında en küçük yaş 12 ay, en büyük yaş 152 aydı. Ameliyat anında 26 hastanın yaşı 24 aydan küçükken 38 hastanın yaşı 24 aydan büyüktü. İnmemiş testis hastalarında ameliyat yaşı önemlidir. Yapılan çalışmalarda skrotuma inmeyen testislerin büyümesinde duraksama olduğu ve seminifer tübüllerin yapısının bozulduğu, germ hücre ve leyding hücre kaybının 2 yaşından sonra arttığı tespit edilmiştir. İnmemiş testisle doğanlarda skrotal testisi olanlara göre yaklaşık 40 kat artmış kanser riski gözlenmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda ameliyat yaşı 6-18 ay olarak önerilmiş olan bir hastalık olan inmemiş testiste polikliniğimize yüksek yaşlarda başvuru olması bizi böyle bir çalışma yapmaya yönlendirmiştir. Ameliyat yaşı ortalama 33.2 ile önerilen yaşın oldukça üzerindedir. Ameliyat edilen 64 hastanın 38'inin yaşı 24 ayın üzerindedir. Bu durumun düzeltilmesi ve olguların bu durumdan olumsuz etkilenmemeleri için daha erken dönemlerde tedavi edilmeleri önemlidir.

Türkiye'de inmemiş testis hastalarının çocuk cerrahisi polikliniklerine neden geç müracaat ettiklerini tespit etmeyi amaçlayan çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İnmemiş testis, çocuk, yaş, tedavi

Sorumlu Yazar: Yeliz KART, yelizkart@yahoo.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı

AKADEMİK MAKALE YAZIMINI KOLAYLAŞTIRAN WEB SİTELERİ

Asude Betül ÖZCAN¹, Pınar GENÇ¹, Ayşe Nisa ÖZ¹, Beyza ARSLAN¹, Meltem ÖLMEZTÜRK²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı

ÖZET

Araştırmacılar tarafından, akademik bir makale yazılırken belli aşamalardan geçmiş bilimsel ve güvenilir kaynaklardan bilgi edinmek amacıyla bazı web siteleri kullanılmaktadır. Bu siteler, çoğunlukla akademik kurumlar, sağlık örgütleri ve kabul gören tıp dergileri tarafından desteklenmektedir. Bu çalışmanın amacı sıklıkla kullanılan veri tabanları hakkında bilgi vermektir. PubMed, tıbbi ve sağlık bilimleri alanında geniş bir literatür taraması için kullanılan çevrimiçi bir veri tabanıdır ve araştırmacılara dünya çapında güncel bilgiye erişim imkanı sunmaktadır. Bir içerik PubMed indeksli olarak adlandırıldığında, bu içeriğin belli standartlara uygun, hakem değerlendirmesi sürecinden geçmiş ve güvenilir bir kaynak olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda araştırma yaparken makalenin güncelliğine, tipine ve yazarına göre çeşitli filtreleme imkanları sunarak incelemeyi oldukça kolaylaştırmaktadır. PubMed, genellikle tıbbi dergilerde yayınlanmış makalelere odaklanırken Google Scholar, tüm akademik disiplinlerdeki dergi, makaleler, tezler, kitaplar, konferans bildirileri gibi çeşitli kaynakları içermekte ve araştırma yapmayı kolaylaştırmaktadır. Herkes tarafından ücretsiz olarak erişilebilen bir platform olmasıyla araştırmanın maliyetini azaltmaktadır. Ayrıca basit arayüzü sayesinde kullanıcı dostudur. Google Scholar, H indeksi sorgulamasına da imkan sağlamaktadır. H indeksi, bir bilim insanının performansını ve alıntı etkisini ölçen, yayınlarının ne kadar etkili olduğunu gösteren, uluslararası geçerliliği olan bir ölçüttür. EndNote, kaynakları belirtmek, ek açıklamalar yapmak, metnin akışını bozmadan temiz bir görünüm sağlamak için kullanılmaktadır. Dergiler, yayınladıkları makalelerin biçimlendirilmesi için çeşitli kaynakça stilleri kullanmaktadır. Araştırmacıların PubMed ve Google Scholar gibi güvenilir kaynaklardan aldıkları bilgileri makalenin gönderileceği derginin belirlediği koşullara göre bibliyografiyi düzenlemesini sağlar. Böylece araştırmacılar zamanlarını daha verimli kullanabilmektedir. Bunlara ek olarak DergiPark, Scopus, Medscape, Mendeley gibi web sitelerinden de faydalanılabilmektedir. Kullanılan bu siteler araştırmacıların daha kolay makale yazmasını sağlamakta ve her geçen gün gelişen teknolojiyle bu olanaklar artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Araştırma, makale, teknoloji

Sorumlu Yazar: Asude Betül ÖZCAN, I2111601080@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

YAPAY ZEKANIN TIPTA KULLANIMI VE GELECEĞİ

Orhan DEMİR¹, Hayrettin Melih AYCI¹, Volkan GÜZEL¹, Süleyman Emre AKIN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı

ÖZET

Geliştirilmesine 1940'lı yıllarda başlanan yapay zeka beklenenden geç de olsa 2000'li yılların-başından bu yana tıp alanında kullanım görmektedir. Başlangıçta yavaş ve kısıtlı belleğe sahip bilgisayarlar nedeniyle kullanımı verimli olmasa da bilgisayar teknolojisinin gelişmesiyle günümüzde tıp alanında da kullanışlı hale gelmeye başlamıştır. Yapay zeka; günümüzde tanı koymada, veri analizi, hasta tedavi ve takibi gibi birçok farklı alanda önemli roller üstlenmektedir. Aynı zamanda hastanelerin veri tabanlarındaki verileri analiz ederek hastalıkların erken tanı ve tedavisine olanak sağlamaktadır. Yapay zeka; görüntü tanıma sistemleri vasıtasıyla radyoloji, patoloji, göz hastalıkları, nöroloji, dermatoloji ve cerrahi gibi alanlarda doktorlara yardımcı olarak doğru teşhisleri koymalarına destek olmaktadır. Ayrıca yapay zeka; robotik cerrahi, hastaya özel tedavi uygulamaları, yeni ilaçların geliştirilmesi ve sağlık hizmetlerinde verimlilik artışı sağlamaktadır. Bu faydalarına karşın yapay zekanın yaygın kullanımının önünde engeller de bulunmaktadır. Bu engeller arasında yapay zeka geliştirmesinin maliyetli olması, kara kutu problemi, aşırı öğrenme, regülasyon ve etik problemleri bulunmaktadır. Sonuç olarak radyografik görüntülerin bilgisayar tarafından elde edilmesi, röntgen dosya odasını ve kaybolan görüntüleri ortadan kaldırdığı gibi yapay zeka ve makine öğrenimi de tıbbi dönüştürülebilir. Sağlık profesyonelleri, teknolojiyle birlikte zamanla yapay zeka ve makine öğrenimiyle nasıl çalışacaklarını öğreneceklerdir. Yapay zeka ve makine öğrenimi, sağlık profesyonellerini işlerini yapamaz hale getirmeyecek; aksine, sağlık profesyonellerinin işlerini daha iyi yapmalarını ve tıbbi değer verdiğimiz ödüllendirici meslek haline getiren insan-insan etkileşimine zaman ayırmalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, makine öğrenimi, tıpta yapay zeka

Sorumlu Yazar: Hayrettin Melih AYCI, I2111601245@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

BİLİMSEL KURALLARA UYGUN MAKALENİN YAYINLANMA AŞAMALARI

**Emre OKUMUŞ¹, Beytullah DAĞLIOĞLU¹, Hilmi Kerem AKKUŞ¹, Zeynep KOCAMAZ¹,
Meltem ÖLMEZTÜRK²**

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı

ÖZET

Bilimsel bir makalenin yayınlanma aşaması en az makalenin hazırlanması kadar önemli ve uzun bir süreçtir. Bu sürecin ilk aşaması dergi seçimidir. Makalenin dergiye uygunluğu, derginin başvurulara yanıt verme süresi, kabul oranları ve etki (impact) faktörü dikkat edilmesi gereken unsurlardır. Ayrıca referans olarak kullandığımız makalelerin yayınlandığı dergileri seçmek de kabul edilme açısından bir avantajdır. Hakemli dergileri bulmak için Web of Science ve Elsevier gibi dergilerden yararlanılabilir. Daha sonra seçilen derginin web sitesine kayıt olunmalıdır ve yazar isimleri eklenmelidir. Eklenen yazar isimlerinin metindeki ile aynı olması son derece önemlidir. Makale, derginin yazar talimatlarına birebir uygun hale getirilip bir kapak mektubu ile gönderilir. Etik kurallar gereği aynı zaman zarfı içerisinde birden fazla dergiye gönderilmemelidir. Kapak mektubu editör ile doğrudan konuşma fırsatıdır, makalenin adeta vitrinidir. Editöryal değerlendirme aşamasında makale değerlendirilir ve yayınlanabilirlik açısından incelenir. Bu süreçte makaledeki bilimsel doğruluk, metodoloji ve içerik kalitesi değerlendirilir. Hakemli olan dergilerde bir sonraki aşama editörlerin makaleyi hakemlere göndermesidir. Hakemler makalenin kalitesini belirlemede görevli dış bağımsız uzmanlardır. Yazarlar, hakemlerden gelen geri bildirimlerle düzenlenmesi gereken hususları revize eder. Revizyon aşamasından sonra makale tekrar gönderilir ve değerlendirilir. Sonuçta makale ya kabul edilir ya da reddedilir. Eğer ret cevabı geldiyse etki faktörü daha düşük olan başka bir dergiye başvurulabilir ya da makale tekrar gözden geçirilir. Makale kabul edilince dergi editörü tarafından yazara online olarak dönüş yapılır. Ardından makale prodüksiyona gider. Bu süreçte yazara düşen görev kanıtlar üretildiğinde bunları kontrol etmektir. Bu basamak ne kadar hızlı olursa makale o kadar hızlı yayınlanır. Bunun yanı sıra telif hakkı transferi formu yazar tarafından imzalanarak yayıncının çalışmayı yayınlamasına izin verilir.

Yayın sonucunda tek yazarlı makalelerde yazar tam puan alır, iki yazarlı makalelerde başyazar tam puanın 0,8'ini ikinci yazar 0,5'ini alır. Üç veya daha fazla yazarlı makalelerde ise başyazar toplam puanın yarısını alır, diğer yazarlar ise diğer yarısını eşit olarak paylaşır. EK -3 (16.12.2020 tarih ve 20/726-10 sayılı ÜYK kararı eki). Yayınlandıktan sonra bilimsel, teknik veya tıbbi dergiler için 12 aylık ambargo süresi vardır. Bu sürenin ardından nihai olmayan sürümü kişisel internet sitelerinde ya da literatür taramalarında kullanılan PubMed ve Google Scholar gibi sitelerde arşivlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Dergi seçimi, makale kabulü, yayınlanma, etki faktörü

Sorumlu Yazar: Emre OKUMUŞ, l2111601090@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi.

HAREKET ANALİZİ SİSTEMLERİ

Emine TOPAL¹, Cem SARICAOĞLU¹, Babürşah BAZ¹, Görkem KIYAK², Sabriye ERCAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Spor Hekimliği Ana Bilim Dalı

ÖZET

Hareket analiz sistemleri, sağlıkla ilgili parametreleri ölçerek performansın geliştirilmesi ya da sağlığın korunması amacıyla ve sergilenen becerilerin değerlendirilmesinde etkin olarak kullanılan yöntemler arasındadır. Elde edilen veriler kullanılarak yaralanmaların önlenmesi, tedavisi ve rehabilitasyonu için daha etkili yöntemler geliştirilmesine de yardımcı olur. Özellikle profesyonel sporcular ve sporla ilgilenen kişiler için fırlatma ve koşma eylemlerindeki hataların giderilmesi son derece önemlidir. Çünkü bu hatalar alt ve üst ekstremitelerde yaralanmalarında büyük rol oynamaktadır. Çalışma; spor hekimliği uygulamalarında kullanılan hareket analizi sistemlerini, üst ve alt ekstremitelerde biyomekaniklerini güncel bilgilerle okuyucuya sunmayı amaçlamaktadır. Biyomekanik, canlı yapılarındaki hareketi inceler ve spor hekimliğinde sporcu yaralanmalarının önlenmesi, sporcu performansının iyileştirilmesinde önemli bir araç olarak kullanılır. Hareket analizi ise yapılan aktivitedeki normal ve anormal hareketleri belirleyerek yaralanmaların önlenmesine ve rehabilitasyonun daha bilimsel temellere dayanmasına yardımcı olur. Hareket analizi statik ve dinamik olmak üzere iki başlıkta incelenir. Statik analizde eklem üzerine uygulanan kuvvet ve bu kuvvete gösterilen tepki incelenirken dinamik analizde sportif aktiviteler sırasında yapılan hareket paternleri ve kas aktivasyonları incelenir. Dinamik hareket analizi sırasında; video kameralar, kuvvet platformları, elektromiyografi cihazları, jiroskop, izokinetik dinamometre gibi çeşitli ekipmanlar kullanılır. Özellikle video kayıt sistemleri ve çevrimiçi analiz araçları hareket analizinde büyük fayda sağlar. İlerleyen teknolojiyle birlikte bu sistemlerin daha da gelişerek spor yaralanmalarının önlenmesinde ve sporcu performansının artırılmasında daha etkili hale geleceği öngörülmektedir. Sıçramadan sonra yere iniş hata puanlama sistemi dinamik hareket analizi sistemlerine örnektir. Yaptığımız bir pilot çalışmada elde ettiğimiz veriler aşağıdaki tablodaki gibidir. Pilot çalışmamızda kullandığımız yazılım programının yerleşebilmesi için kod yazma çalışmalarımız bulunmaktadır. Yazılan yeni kodların/programın geçerliliğinin ve güvenilirliğinin test edilmesi için ilerleyen dönemlerde çalışmalarımızın devam etmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyomekanik, koruyucu hekimlik, hareket analizi, rehabilitasyon

Sorumlu Yazar: Emine Topal, e.tpl96@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

Tablo 1. Örnek Veriler

Olgu no	Yaş	Dominant ekstremit	Boy (cm)	VA (kg)	VKİ (kg/m ²)	SSYİ-HPS Skor
1	20	Sağ	165	56	20,78	6
2	20	Sağ	163	55	20,70	4
3	21	Sağ	165	65	23,87	3
4	22	Sağ	160	60	23,43	5
5	21	Sağ	162	53	20,19	7
6	21	Sağ	165	56	20,56	8
7	20	Sağ	170	57	19,72	5
8	20	Sağ	162	55	20,95	9
9	20	Sağ	162	44	16,76	9
10	23	Sağ	183	72	21,49	6

CM: santimetre, VA: vücut ağırlığı, KG: kilogram, VKİ: Vücut Kitle İndeksi, kg/m²: kilogram/metrekare, SSYİ-HPS: Sıçramadan Sonra Yere İniş Hata Puanlama Sistemi

UYKU BOZUKLUKLARI VE OBEZİTE

Ömer Ali TOPRAKLI¹, Hasan Rifat KOYUNCUOĞLU², İclâl Yüksel ÇAKIR¹, Ramazan KARIMLI¹, Sara AGHAZADEH¹, Fatıma VALIZADA¹, Farhad ADİGOZALOV¹, Aysel NAGHIYEVA¹, Hasan HUSEYNOV¹, Hasan JUMSHUDLU¹, İbrahim Berka DEMİRKAYA¹, Ayşe Belemir NASLICA¹, Nevzat Samet ÇANKAYA¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmanın amacı uyku bozuklukları ve obezite arasındaki ilişkiyi inceleyen makalelerin güncel bir derlemesini hazırlamaktır. Çalışma PubMed arama motoru kullanılarak yapıldı ve çalışmaya konuyla ilgili bulunan makaleler dahil edildi. Konuyla ilgili olan makalelere ulaşılabilmesi amacıyla arama motoruna “Uyku Bozuklukları ve Obezite” anahtar kelimeleri yazıldı. Arama motorunun listelediği makalelerin arasından konuyla ilgili bulunan makaleler seçildi, konuyla ilgili bulunmayan makaleler bu çalışmanın dışında bırakıldı. Makaleler güncellik ve atıf sayısı kriterlerine göre seçildi. Bu derleme makalesinde seçilen makalelerden ortak sonuçla tutarlı sonuç gösterenlere yer verildi. Bu geleneksel derleme makalesinin; uyku bozuklukları ile obezite arasındaki karşılıklı ilişkiye güncel bir yaklaşım getirmesi ve konu ile ilgili gelecekte araştırma yapacak olan araştırmacılara bir yol göstermesi amaçlanmaktadır. Obezite oranları, uyku yoksunluğu ve uyku bozukluklarının artan prevalansı ile birlikte küresel olarak artmaktadır. Epidemiyolojik kanıtların büyük bir kısmı, yetersiz uyku süresi ve uyku kalitesini obezite riskiyle ilişkilendirmiştir. Uyku bozukluklarının obeziteye zemin hazırlayan risk faktörlerinden biri olarak rolünü araştırılan çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Çeşitli meta-analizler ve sistematik incelemeler, uyku bozukluğu veya düşük uyku kalitesi olan kişilerin obezite, özellikle de merkezi obezite, geliştirmeye daha yatkın olduğunu göstermiştir. Uyku kısıtlamasının açlığı, iştahı ve gıda alımını artırdığı ve uzun süreli uyanıklığın enerji gereksinimlerini aşan kalori alımını artırdığı yapılan çalışmalarda sürekli olarak gösterilmiştir. Uyku bozukluğu olan bireyler, merkezi obezite gelişimine katkıda bulunabilecek artan karbonhidrat alımı da dahil olmak üzere düşük kaliteli bir diyetle sahip olma eğilimindedir. Uyku bozukluğu olan kişilerin obezite geliştirmeye daha yatkın olduğu bildirilse de obezite çeşitli mekanizmalar yoluyla uykunun değişmesine neden olabilmektedir. Vücut kitle indeksindeki 6 birimlik bir artış, üst hava yolunun tekrarlayan daralması ve tıkanması ile karakterize olan ve kesintili oksihemoglobin desatürasyonuna, uyku bölünmesine ve gündüz uykululuğuna yol açan obstrüktif uyku apnesi riskinin 4 kat artmasına neden olmuştur. Aşırı vücut büyüklüğü, normal solunuma mekanik bir engel teşkil edebilir ve bu da sık gece uyanmaları, bozulmuş uyku kalitesi ve uyku süresi ile ilişkili obstrüktif uyku apnesi ile sonuçlanabilir. Bununla birlikte, obez bireylerde obstrüktif uyku apnesi olmasa bile hem uyku kalitesi hem uyku süresi bozulmuş olabilir. Yani uyku bozuklukları ile obezite arasında bilateral (karşılıklı) bir ilişkiden bahsedilebilir. Çünkü uyku bozuklukları obeziteye neden olabildiği gibi obezite uyku bozukluklarına neden olabilir. Bu yüzden uyku bozuklukları ve obezite arasındaki ilişki “Tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan?” paradoksuna benzetilebilir. Obezite oranlarının küresel olarak artması gibi kronik olarak yetersiz uyku (uyku yoksunluğu olarak da bilinir.) da son yıllarda giderek daha yaygın bir hâle gelmiştir. Kronik uyku yoksunluğu yetişkinlerde de çocuklarda da yaygındır. Bu sebeple hem yetişkinler hem çocuklar üzerinde yapılan araştırmalar bu çalışmaya dahil edilmiştir. Uyku bozuklukları obezite patogenezi katkıda bulunan ve/veya obezite ile ilişkili komplikasyonları kötüleştiren yaygın bir obezite komplikasyonunu temsil etmektedir. Bu nedenle metabolik ve kardiyovasküler hastalıkları önlemek veya iyileştirmek için obez hastalarda uyku bozukluklarının araştırılması ve uyku bozukluklarının tedavisinin obezite yönetimine dahil edilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Obez hastaların tedavi protokollerinde uyku bozukluklarının tedavisine de mutlaka yer verilmelidir. Ayrıca uykunun düzenlenmesinin obeziteyi önleyip önleyemeyeceği şu anda kesin olarak bilinmemektedir ve iyi planlanmış uzun vadeli çalışmalarla bu yöntemin incelenmesi gerekmektedir. Kilo verme tedavileri (kalori kısıtlaması, yaşam tarzı, farmakoterapi, bariatrik cerrahi vb.) sırasında uykunun düzenlenmesinin rolünü incelemek için de iyi yürütülen uzun vadeli randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır. Aynı şekilde uyku bozuklukları ve obezite arasındaki ilişkinin altında yatan biyokimyasal yolların ve kimyasal mekanizmaların çok daha ayrıntılı bir şekilde araştırılması gerekmektedir. Sonuç olarak uyku bozukluklarının bir obezite nedeni olduğu, aynı şekilde obezitenin bir uyku bozuklukları nedeni olduğu pek çok araştırmada gösterilmiştir. Araştırmaların büyük bir çoğunluğunun sonuçları birbirini desteklemektedir ve kendi içinde tutarlıdır. Gelecekte yapılacak araştırmalarla uyku bozuklukları ve obezite arasındaki bu iki yönlü ilişkinin daha da güvenilir ve ayrıntılı sonuçlarla kesin olarak ortaya koyulması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uyku bozuklukları, uyku süresi, uyku kalitesi, uyku, obezite

Sorumlu Yazar: Ömer Ali TOPRAKLI, I2111601001@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

SAĞLIKLI GENÇ ERİŞKİNLERDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞININ BOYUN POSTÜRÜNE VE BOYUN KASLARININ DAYANIKLILIĞINA ETKİSİ

Ahmet Said UYAN¹, Emrecan ÇAVUŞ², Mahmut ÇAKIROĞLU², Mustafa Emre YANIK², Enes Tayyip AYDOĞDU², Sabriye ERCAN¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Spor Hekimliği Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sağlıklı genç erişkinlerde akıllı telefon bağımlılık düzeyinin boyun kasları dayanıklılığına ve boyun postürüne olan etkisini incelemektir. Çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri üzerinde yapıldı. Çalışmamıza üniversitemizde öğrenci olan 65 (29 kadın, 36 erkek) kişi katıldı. Araştırmacılar tarafından hazırlanan tanımlayıcı bilgileri içeren anket formu katılımcılar tarafından dolduruldu. Katılımcılar Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formunu ve Boyun Özürülük İndeksini yüz yüze görüşme yöntemiyle cevapladı. Ardından katılımcılara; boyun fleksör ve ekstansör kas dayanıklılık testleri yapıldı. Boyun postürü lateralden yapılan fotoğraflama tekniği ile değerlendirildi. Katılımcılar doldurdıkları Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formundan elde edilen toplam puana göre telefon bağımlılık düzeyleri tespit edildi. Katılımcıların 27'si akıllı telefon bağımlı grupta yer alırken 38 katılımcıda akıllı telefon bağımlılığı tespit edilmedi. İki gruba ayırdığımız katılımcıları karşılaştırdığımızda akıllı telefon bağımlı grubun günlük daha çok telefon kullanım süresine sahip olduğu anlamlı düzeyde görüldü ($5\pm 0,83$ 'e karşı $4,39\pm 1,03$ saat, $p=0,014$). Boyun özürülük indeksi toplam puanına baktığımızda akıllı telefon bağımlı grubun istatistiksel anlamlı olmamakla birlikte daha fazla toplam puana sahip olduğu anlaşıldı ($8,59\pm 4,53$ 'e karşı $6,42\pm 4,32$, $p=0,055$). Aynı şekilde boyun fleksör kassal dayanıklılık testini incelediğimizde gruplar arası fark tespit edilmemekle birlikte akıllı telefon bağımlı grubun kas dayanıklılığı daha düşük bulundu ($61,55\pm 38,94$ 'e karşı $84,66\pm 57,90$, $p=0,076$). Katılımcıların servikal postür değerlerini karşılaştırdığımızda herhangi bir anlamlı düzeyde fark saptanmadı ($p>0,05$). Katılımcılara grup içi korelasyon analizleri yaptığımızda her iki grupta da bazı değerler arasında zayıf düzeyden iyi düzeye kadar iki yönlü ilişkiler görüldü ($p<0,05$). Sonuç olarak akıllı telefon bağımlılığı günlük telefon kullanım süresini, boyun ilişkili özürülük durumunu, boyun fleksör kasların dayanıklılığını etkilemektedir. Bu sonuçlara göre çağımızın güncel sorunlarından olan akıllı telefon bağımlılığının direkt olarak bireyin zamanını ve sağlığını nasıl etkilediğini görüyoruz. Akıllı telefon bağımlılığı olan genç erişkinlerde zaman kaybını en aza indirmek ve boyun özelinde kas-iskelet sistemi sağlığı ile ilgili sorunları tespiti etmek için ilgili uzman hekime yönlendirilmeli ve farkındalık kazandırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı telefon, bağımlılık, boyun postürü

Sorumlu Yazar: Emrecan Çavuş, eemrecancavus@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi,

DENEYE DAYALI BİLİMSEL MAKALENİN BASAMAKLARI

Şevval DURSUNOĞLU¹, Nisa MISIRLIOĞLU¹, Emre BİRCAN¹, Havva Başak OK¹, Meltem ÖLMEZTÜRK²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı

ÖZET

Bilimsel çalışmanın amacı araştırmacının belirli bir konu hakkındaki soru işaretini gidermektir. Bu süreçte belirli bir yol izlenmektedir. Bu çalışmanın amacı bilimsel bir makalenin basamaklarını açıklamaktır. Araştırmacı yapacağı çalışmaya yönelik literatür taraması yaparak konu hakkında veriler toplamaktadır. Elde edilen veriler ile makale yazımına başlamaktadır. İlk olarak konuyu özetleyen açık ve ilgi çekici bir başlık seçilmektedir. Özet bölümünde çalışmanın amacı, kullanılan yöntemler tanımlanmaktadır; bulgular özetlenmekte ve genel bir sonuç verilmektedir. Daha sonra çalışmanın yapılaş amacı, problemin ne olduğu ve kapsamı hakkında bilgilendiren giriş bölümü gelmektedir. Kullanılan yöntemler, ana bulgular ve sonuçlar kısaca belirtilmektedir. Yöntem bölümünde ise giriş bölümünde belirtilen amaca ulaşmak için ne yapılması gerektiği ve deneyin nasıl gerçekleştiği açıklanmaktadır. Sonuç kısmında öznel yorum yapılmadan elde edilen sonuçlar açık ve sade bir şekilde yazılmalıdır, yazı tablo ve şekiller ile desteklenmelidir. Tartışma; çalışma sonuçlarının yorumlandığı, makalenin en zor ve en önemli bölümlerinden biridir. Amaç; ana bulguyu ortaya koymak, metottaki eksiklikleri göstermek, diğer yayınlarla karşılaştırma yapmak ve bütün bunları yorumlamaktır. Kaynakça kısmında yayınlanmış önemli kaynakları sıralamak gerekmektedir. Kaynaklar alfabetik sıraya, makalede geçiş sırasına veya isim-yıl sırasına göre dizilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilimsel makale, basamaklar, teknik

Sorumlu Yazar: Havva Başak OK, j2111601087@ogr.sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

DIYABETİK AYAKTA VASKÜLOPATİ

Murat ÜNLÜ¹, Maide TAŞ², Zeynep Ahsen TAPAN², Zeliha TUNA², Fatma Nur ATAMULU², Osman GÜRDAL¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Diyabetes Mellitus (DM), vücutta yüksek kan glukoz seviyelerine neden olan kronik bir metabolik hastalıktır. Diyabet, kontrolsüz bırakıldığında çeşitli komplikasyonlara yol açabilir ve ayaklar bu komplikasyonlardan en çok etkilenen bölgelerden biridir. Diyabetik ayak sendromu, uzun süreli yüksek kan şekeri düzeylerinin neden olduğu sinir hasarı (nöropati) ve dolaşım bozukluğu (periferik arter hastalığı) sonucu gelişen bir durumdur. DM, zaman içinde damarlar ve sinirler dahil olmak üzere vücudun birçok bölgesini etkileyebilir. Ayaklar, sinir uçları bakımından zengin ve damarların yoğun olduğu bölgelerdir. Yüksek kan şekeri düzeyleri, zamanla bu sinirlerde ve damarlarda hasara yol açar. Sinir hasarı, diyabetik nöropati olarak adlandırılırken, dolaşım bozukluğu periferik arter hastalığına neden olabilir. Her iki durum da diyabetik ayak sendromunun temel nedenlerindedir. Diyabetik ayak sendromu, diyabet hastalarının ayaklarında oluşan sinir hasarı ve dolaşım bozukluğu sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Diyabetik ayak, hissizlik ve duyu kaybı ile karakterizedir. Diyabetik nöropati, ayaklardaki sinirlerin etkilenmesiyle ortaya çıkar, kişi ağrıyı ve yaralanmayı hissedemez. Buda yaralanmaların fark edilmeden büyümesine ve enfeksiyonlara yol açabilir. Periferik arter hastalığı ise ayaklardaki damarların daralması ve tıkanmasıyla oluşur. Damarların daralması, yeterli miktarda oksijen ve besin maddesi taşıyamamasına ve yaraların iyileşme sürecinin uzamasına neden olur. İyileşmeyen yaralar enfeksiyon riskini artırır ve ciddi komplikasyonlara yol açabilir. Diyabetik ayak sendromunun belirtileri genellikle başlangıçta fark edilemeyebilir çünkü sinir hasarı nedeniyle hissizlik oluşabilir. Ancak ilerleyen durumlarda ayaklarda uyuşma, karıncalanma veya yanma hissi, yara veya nasır benzeri oluşumlar gibi belirtiler ortaya çıkabilir. Diyabetik ayak hastalığında erken tanı ve etkin tedaviyi sağlayabilmek için muayene bulgularına ek olarak, radyolojik incelemelere de sıkça başvurulmaktadır. Diyabetik ayağın görüntülemesinde ilk tercih edilmesi gereken yöntem direkt radyografidir. Yumuşak dokulara yönelik değerlendirmede ultrasonografi, operasyon öncesi planlamalarda ise bilgisayarlı tomografi faydalı olabilir. Yumuşak doku patolojilerini ve erken dönemdeki osteomyeliti göstermede manyetik rezonans görüntüleme en faydalı radyolojik yöntem olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik ayak, vaskülopati, ayak ülseri

Sorumlu Yazar: Osman GÜRDAL, ogurdal@sdu.edu.tr , Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Ana Bilim Dalı

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ'NE GELEN AKCİĞER KANSERİ HASTALARININ UYGULANAN CERRAHİ İŞLEMLERE GÖRE YÜZDESİ VE BULGULARI

Burak Can YEYİN¹, Eda TÜRÜT¹, Melek ÖZERLİ¹, Amine ARSLAN¹, Emine Elif ÖZKAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Akciğer kanseri, tüm dünyada ve Türkiye'de kadınlarda ve erkeklerde kanser ilişkili ölümlerin 1. sıradaki sebebidir. Tedavisinde cerrahi, radyoterapi, immünoterapi ve hedefe yönelik tedavi seçenekleri vardır. Cerrahi yaklaşım olarak pnömonektomiye kıyasla lobektominin daha avantajlı olduğuna dair güçlü sonuçlar olmasına karşın günümüzde lobektomi altın standart olarak kabul edilmektedir.

Çalışmamızda SDÜ Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde akciğer kanserinin cerrahi tedavisinde uygulanabilecek yöntemlerden lobektomi/segmentektomi uygulanmış vakalarla pnömonektomi uygulanmış vakaları yaşam süreleri açısından karşılaştırdık.

Çalışmada Eylül 2007 ve Şubat 2024 tarihleri arasında Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı'nda akciğer kanseri tanısı alan ve pnömonektomi ya da lobektomi/segmentektomi uygulanan 49 hastayı, hastanenin veri tabanını kullanarak istatistiksel olarak inceledik. İki ayrı cerrahi teknik uygulanan hastaların yaş, cinsiyet, tümör boyutu, lokalizasyon verilerine baktık. Ameliyat ve ölüm tarihlerini inceleyerek cerrahi tekniğe göre yaşam sürelerini karşılaştırdık.

Akciğer kanseri tanısı alan 49 olgunun %87,7'sine (43 olgu) lobektomi/segmentektomi %12,3'üne (6 olgu) pnömonektomi işlemi uygulanmıştır. Lokalizasyonlarına göre değerlendirildiğinde kitlelerin %63,2'si (31 olgu) sol akciğerde %36,8'i (18 olgu) sağ akciğerde tespit edilmiştir. Çalışmamızda en sık karşılaşılan kitle %34,6 (17 olgu) ile sol akciğer üst lobdadır bunu %22,4 (11 olgu) ile sol akciğer alt lob ardından %14,2 (11 olgu) ile sağ akciğer üst lob ve %14,2 (7 olgu) ile sağ akciğer alt lobta bulunan kitleler takip etmektedir. Çalışmamızdaki 49 olgunun 5 yıl içinde sağ kalım oranı %81,63 (40 olgu)'tür. Bu oranın lobektomi/segmentektomi işlemi uygulanan hastalarda %86, pnömonektomi işlemi uygulanan hastalarda %50 olduğu saptanmıştır. Bugüne kadar çalışmamızdaki 49 olgudan 10'u ex olmuştur. Postoperatif ilk 1 ay içinde ex olan hastalar değerlendirildiğinde bu oranın pnömonektomi işlemi uygulanan hastalarda %16,6 (1 olgu); lobektomi/segmentektomi işlemi uygulanan hastalarda %4,65 (2 olgu) olduğu saptanmıştır.

Çalışmamızda hastaların postoperatif 1 ay içindeki ölüm olma durumu ve 5 yıllık sağkalımları takip edilmiştir. Araştırma sonucunda postoperatif 1 ay içinde ex olma oranının pnömonektomide lobektomi/segmentektomiye kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu oranın pnömonektomide %16,6 lobektomi/segmentektomide ise %4,65 olduğu saptanmıştır. 5 yıllık sağkalım oranlarına bakıldığında ise sırasıyla %86 ve %66,6 ile lobektomi/segmentektominin pnömonektomiye kıyasla daha yüksek olduğu göze çarpmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akciğer kanseri, lobektomi, pnömonektomi, prognoz

Sorumlu Yazar: Emine Elif Özkan, eozkan8907@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi Ana Bilim Dalı

AKCİĞER KANSERİNDE İMMÜNOTERAPİ

Alperen YAVUZKAN¹, Bengi TOLU¹, Arda BAYDUR¹, Emre Mert TÜTÜNCÜ¹, Süleyman Emre AKIN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Göğüs Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Maligniteler çağımızın büyük problemlerindedir. Çeşitleri, sıklığı ve mortalite oranı; etnik köken, yaş, cinsiyet, sosyoekonomik durum, çevresel etmenler gibi değişkenlerden etkilenmektedir. Akciğer kanseri kanserlerin %17,6'sını oluşturmaktadır. Mortalite oranı dünyada ve ülkemizde 1. sıradadır. Alt tiplerden küçük hücreli olmayan akciğer kanseri (KHDAK) torasik kanserlerin yaklaşık %80'ini oluşturur. KHDAK tedavisinde farklı metotlar denenmektedir. Bunlardan biri olan ve güncel birçok çalışmaya konu olan immünoterapi, hastalar için umut vadetmektedir. Yukarıda belirtilen sebepler doğrultusunda bu çalışmada immünoterapideki güncel çalışmaların derlenmesi amaçlanmıştır.

PubMed veri tabanında son 5 yılın "İmmünoterapi" çalışmaları tarandı.

İmmünoterapi bağışıklık sistemine ait bölümlerin hastalıklarla mücadelesinde kullanılan tedavi biçimidir. Amaç immün sisteme ait hücrelerin kanser hücrelerini yok etmelerini sağlamaktır. Bu konuda üç temel yaklaşım söz konusudur. Bunlardan ilki tümörle ilgili antijenlerin hedef alındığı monoklonal antikor aracılı hücre ölümü, ikincisi non-antijen spesifik immün sistem modülasyonu yapan kontrol noktası inhibitörleri ve üçüncüsü tümör ilişkili antijenler aracılığıyla immün sistemin T helper, sitotoksik T hücrelerini uyararak immün yanıtın oluşmasını sağlayan bir sistemdir. PD1 programlanmış hücre ölümü sinyallesinde görevli ve çeşitli immün hücre tiplerinde tespit edilmiş inhibitör, PDL1 ise hem tümör hem de bağışıklık hücreleri tarafından eksprese edilebilen PD1 ligandıdır. Tümör hücresinde artan PDL1 ekspresyonu sitotoksik T hücrelerinin üzerindeki PD1 reseptörüne bağlanarak T hücre aktivasyonunu baskılamaktadır. Tedaviye dirençli olgularda immün kontrol noktasını oluşturan bu yolağın bağlantısını kesen bağışıklık kontrol noktası inhibitörleri kullanılmaktadır. Tedavide kullanılan bazı ajanlar: PD1'i hedefleyen Pembrolizumab, Nivolumab, Cemiplimab; Tümör hücresinde bulunan PDL1'i hedefleyen Atezolizumab, Avelumab, Durvalumab, Bintrafusp alfa'dır. Tedavide amaç T hücrelerinin aktivasyonunu artırmaktır. 80 ileri evre KHDAK hastasına yapılan randomize çalışmada standart doz olan 500mg ve 1200mg olmak üzere 2 farklı dozda Bintrafusp alfa verilmiştir. 1200 mg ajan verilen 40 hastada 18 aylık sağ kalım %49,7'dir. Hastaların %29'unda yan etki görülmüş, %10'unda ise tedavi kesilmek zorunda kalmıştır. Bu çalışmada ileri evre kanser hastalarında sağ kalım açısından olumlu sonuçlar alınmıştır.

Sonuç olarak; immünoterapi, maligniteler ile ilgili çalışmalarda hızla gelişen bir alanı oluşturmaktadır. Tümör immünolojisi alanında yapılan çalışmalar artmakta ve hedef antijenlerin belirlenmesi ve yeni yolların bulunmasıyla kanser tedavisinde yeni tedaviler ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İmmünoterapi, pd1, pdl1, immün kontrol noktası inhibitörleri

Sorumlu Yazar: Süleyman Emre Akın, Süleyman Demirel Üni. Göğüs Cerrahisi AD suleymanakin@sdu.edu.tr

LATİN DANCILARININ ESNEKLİĞİ, DENGESİ VE DİZ EKLEM PROPRIOSEPSİYONU OLGU-KONTROL ÇALIŞMASI

Ramazan Kürşat ERDAŞ¹, Gizem İdil TUNÇBİLEK², Emre EROĞLU², Feyza KORKMAZ², Sabriye ERCAN¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Latin dansçılarının esnekliğini, dengesini, kas kuvvetini ve diz eklem proprioepsiyonunu değerlendirmek ve sedanter bireylerle karşılaştırmaktır. Çalışmaya Isparta ilinde ikamet eden 11 Latin dansçısı ve 11 sedanter birey dahil edilmiştir. Katılımcıların demografik bilgileri katılımcıya yüz yüze sorulmuş ve veri toplama formuna kaydedilmiştir. Katılımcıların fiziksel aktivite düzeylerinin tanımlayıcı özellik olarak kaydedilebilmesi amacıyla REGICOR fiziksel aktivite anketi uygulanmıştır. Katılımcıların esneklik ölçümleri için otur-uzan testi, denge ölçümleri için alt ekstremite Y denge testi ve Stork testi, diz proprioepsiyonu (eklem pozisyon duygusu) ölçümleri için izokinetik dinamometrede aktif ve pasif diz proprioepsiyon duygusu ölçümü ve kas kuvveti için Squat testi kullanılmıştır. Latin dansçıların esnekliği, sedanter bireylere kıyasla anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p=0,001$). Alt ekstremite Y denge testinde skorlar Latin dansçıları için sağ ($p=0,007$) ve sol ($p=0,008$) tarafta anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Stork testinde sol bacak için gruplar arasında anlamlı fark bulunmazken sağ bacak için Latin dansçılarında Stork testi değeri anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p=0,009$). Grupların squat testinde anlamlı fark bulunmadı. Grupların proprioepsiyon ölçümlerinde ise Latin dansçıların sol diz aktif 75° ($p=0,045$), sol diz pasif 75° ($p=0,001$) ve sağ diz aktif 45° ($p=0,030$) proprioepsiyon değerlerinin sedanter bireylerden daha iyi olduğu saptandı.

Çalışma sonuçlarına göre Latin dansçıların denge, esneklik ve diz proprioepsiyon duygusunun sedanter bireylere kıyasla daha iyi olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak denge ve esneklik sorunu yaşayan bireylere Latin danslarının tedaviye ek olarak önerilebilecek rekreasyonel bir aktivite olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca diz yaralanmaları sonrası gelişebilecek proprioepsiyon bozukluklarında da yardımcı olarak sosyal Latin danslarının uygulanabileceğini söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Dans, fiziksel uygunluk, esneklik, denge, proprioepsiyon.

Sorumlu Yazar: Feyza Korkmaz, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, fayzacrkmz@gmail.com

SAĞLIK ÖĞRENCİLERİNİN FİLİSTİN-İSRAİL ÖZELİNDE SAVAŞ KAVRAMI HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hikmet ORHAN¹, Rûveyda Meryem BALIKÇI², Merve ÜRGUT², Dilek Nur MADEN², Jabir OMAROV², Fidan RZAYEVA², Emre SÖNMEZ²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Bilimler Bölümü Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu araştırmada, Türkiye’de sağlık eğitimi alan ve gönüllü katılan öğrencilerin İsrail-Filistin güncel savaşı özelinde savaş kavramı hakkındaki bilgi ve farkındalık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, 3’ü demografik özelliklerle ilgili; sağlık öğrencilerinin savaş, barış, adalet gibi kavramlara dair genel tutumlarını, farkındalıklarını ve duygusal tepkilerini belirlemek amacıyla 29 maddeden oluşan bir ölçek hazırlanmıştır.

1948’den bugüne devam eden İsrail - Filistin çatışması 7 Ekim’de Hamas’ın İsrail’e saldırısının ardından yeniden dünya gündemine oturdu. Uzun yıllardır iki bölge arasında devam eden bu durum tekrar gündemimizin en önemli unsuru haline gelmiş bulunmaktadır. Bu nedenle, SDÜ Tıp Fakültesi öğrencileri proje grubu araştırmacıları tarafından hazırlanan anket çalışması sağlık öğrencilerine uygulandı. Anket çalışmasına 270 öğrenci katıldı. Bu katılımcıların 56,7’si Tıp, %21,1’ini Diş Hekimliği, %15,6’sı Eczacılık ve %6,7’si Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileridir. Katılımcıların %27’si Dönem/Sınıf 1, %9,6’sı Dönem/Sınıf 2, %63,3’ü Dönem/Sınıf 3 öğrencisidir. Kadın katılımcı sayısı (158 kişi (%58.5)) erkek katılımcı sayısından 112 kişi (%41.5)) daha fazladır. Sağlık Bilimleri ve Tıp fakültesinde cinsiyete göre katılımcılar arasında ölçek toplam puanı bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,019$). Diğer fakültelerde cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($P>0,05$). Araştırmaya göre cinsiyetin dönem/sınıflara göre dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,171$).

Sonuç olarak öğrencilerin Filistin’in adalet taleplerini destekledikleri yorumu çıkarılmıştır. Sağlık öğrencilerinin savaşın gerekliliği hakkında çoğunlukla olumsuz düşündüklerini, savaşın yarardan çok zarar getirdiğini ve kaçınılması gereken bir durum olduğunu düşündükleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Savaş kavramı farkındalığı, sağlık, sağlık öğrencileri, Filistin-İsrail

Sorumlu Yazar: Hikmet Orhan, hikmetorhan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Temel Bilimler Böl. Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

PARALİMPİK SPORCULARIN HAYATA BAĞLANMA TECRÜBELERİNİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE ENGELLİLERE YÖNELİK BAKIŞ AKIŞINDA OLUŞTURDUĞU DEĞİŞİM: KARMA MODEL ÇALIŞMASI

Fatih Uğur TAŞ¹, Ali KARAKAYA², Nursena TİNKÇİ², Saniye Sıla SEZGİN², Sabriye ERCAN¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrenci

ÖZET

Engelli bireyler, toplumsal hayata katılım noktasında zaman zaman çeşitli problemlerle karşılaşabilmektedir. Toplumu ilgilendiren bu gibi konularda problemleri tek bakış açısıyla değerlendirmektense toplumu oluşturan kesimlerin eğitim, gelenek, sosyal ilişkiler gibi çeşitli özelliklerine dikkat edilmesi ve probleme neden olabilecek etmenlerin genel çerçevede ele alınması gerekmektedir. Literatür incelendiğinde engelli bireylerin daha sık başvurabileceği düşünülen sağlık hizmet sektöründe çalışacak olan üniversite öğrencilerinin duyarlılıkları daha yüksek ve daha pozitif tutum içerisinde oldukları bulunmuştur. Bizim çalışmamızda da Tıp Fakültesi öğrencilerinin engelli bireylere yönelik duyarlılık seviyelerinin tespiti ve engelli sporcu örnekleriyle karşılaştıklarında tutumlarının değişme durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamızda Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki, intörn hekimler hariç tüm öğrenciler çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Katılımcılara Sağlık Hizmetlerinde Engellilere Yönelik Tutum Ölçeği yüz yüze görüşme tekniğiyle uygulanmıştır. Çalışmaya 573 öğrenci (kadın: %52,4 (n=300), erkek: %47,6 (n=273)) katılmıştır. Öğrencilerin %0,5'i (n=3) kendisinde, %3,3'ü ise (n=19) ailesinde veya aynı evi paylaştığı bireylerde engellilik durumu olduğunu beyan etmiştir. Öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sınıflarına göre detaylandırıldığında yaş ($p<0,001$) haricinde diğer faktörlerde ($p>0,05$) fark belirlenmemiştir. Öğrencilerin Sağlık Bakımında Engellilere Yönelik Tutum ölçeğinden aldıkları toplam puanları 57 (52-63) olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin buldukları sınıflara göre tutum puanları incelendiğinde ilk sınıftan 3. sınıfa kadar olumlu tutum eğilimi artış gösterirken kliniğe geçiş sonrasında tutum puanlarında azalma eğilimi oluşmuştur ($p<0,05$). Kadın cinsiyetteki öğrencilerin olumlu tutumları daha yüksek iken sigara kullandığını belirten öğrencilerde tutum puanı daha düşük bulunmuştur ($p<0,05$). Diğer değişkenler tutum puanları üzerinde istatistiksel anlamlı fark oluşturmamıştır ($p>0,05$).

Çalışmamızın nicel kısmı analizleri tamamlanmış olup, Sağlık Bakımında Engellilere Yönelik Tutum Ölçeği toplam puanlarına göre frekans analizi yapıp tutum temsiliyeti sağlayacak biçimde rastgele seçilen öğrenciler odak grup görüşmesine davet edilmiştir. Öğrencilerden gönüllü olanları ile gerçekleştirilen odak grup görüşmelerine devam edilmektedir. Görüşmelerin tamamlanmasının ardından nitel analiz aşamasına geçilecektir.

Anahtar Kelimeler: Engellilik, tıp fakültesi öğrencileri, paralimpik sporcu, odak grup

Sorumlu Yazar: Ali KARAKAYA, alikarakayagg@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi

İNFLAMATUAR BAĞIRSAK HASTALIKLARI ve ATEROJENİK İNDEKS

Saliha KARA¹, Selin BAYER¹, Alper DOĞAN¹, Osman ACAR¹, Mehmet TÜRKMEN¹, Saadettin DAĞTAŞ¹, Egemen BAYRAMOĞULLARI¹, Nurhanım MÜDERRİSOĞLU¹, Nihan ÇAKIR¹, Menekşe GÜZEL¹, Yunus Emre ERÇETİN¹, Fevzi DOĞAN¹, Yunus Emre PIŞKİN¹, Kadir Burhan KARADEM²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Kalp Damar Cerrahisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Aterojenik indeksin birçok çalışmada, aterosklerotik kardiyovasküler hastalıkla ilişkili olduğu gösterilmiştir. Ateroskleroz ise inflamatuvar bir süreçtir. Bu nedenle plazmanın aterojenik indeksinin inflamatuvar hastalıklarda bir belirteç olabileceği düşünülebilir. Aterojenik indeks (PAİ), desilitrede miligram olarak ölçülen plazma trigliserid (TG) düzeyinin yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) düzeyine oranının, 10 tabanındaki logaritması [$\log(TG/HDL-K)$ oranı] olarak hesaplanır. Ülseratif kolit; kolon mukozasında, tekrarlayan inflamasyon dönemleriyle seyreden inflamatuvar bağırsak hastalığıdır. İmmün sistemin sağlıklı dokulara abartılı yanıtıyla oluştuğu düşünülmektedir. Patogenezinde immünolojik, genetik, mikrobiyolojik ve çevresel faktörler değerlendirilir fakat kesin nedeni belirlenememiştir. Genellikle rektumu tutar, kolonun proksimal kısımlarına doğru yayılım gösterir. Yaygın ülseratif kolit belirtileri arasında; karın ağrısı, diyare, rektal kanama ve ateş bulunur. Crohn hastalığı; gastrointestinal sistem boyunca lezyonlarla seyreden segmental tutulumlu bir inflamatuvar bağırsak hastalığıdır. İmmün sistemin sağlıklı dokulara abartılı yanıtıyla oluştuğu düşünülmektedir. Patogenezini kesin olarak belirlenememiştir. Crohn hastalığının belirtileri arasında; karın ağrısı, kronik diyare, ve iştahsızlık vardır. Birçok çalışmada, kronik inflamasyonun kardiyovasküler belirtilerin görülme sıklığını arttırdığı belgelenmiştir. Ancak İBH ile miyokard enfarktüsü (MI) arasındaki ilişki tam olarak belirlenmemiştir. İnflamatuvar hastalıklar ile kardiyovasküler morbidite arasında ilişki vardır ancak anormal lipid profillerinin rolü dâhil olmak üzere bu ilişkinin mekanizması halen tartışmalıdır. İnflamatuvar bağırsak hastalarında artmış hastalık aktivitesinin hızlandırılmış aterosklerozla ilişkili olduğu bulunmuştur. Bu yüzden uygun tedavilerle düşük hastalık aktivitesinin sağlanması kardiyovasküler olay riskini azaltmak açısından önem kazanmaktadır. Bunun erken dönem belirtiyse aterojenik indekstir. Yapılan bir çalışmada inflamatuvar bağırsak hastalıklarında aterojenik indeksin anlamlı bir şekilde düştüğü görülmüştür. Başka bir çalışmada ise inflamatuvar bağırsak hastalığı olan hastalar ile sağlıklı kontrol gruplarında lipid anormallikleri ile ilgili yapılan çalışmada lipid profilinde anlamlı değişiklik saptanmamış olup aterojenik indeksle hastalık arasında belirgin bir ilişki bulunamamıştır. Yapılan literatür taramasında İBH ile PAİ arasındaki ilişki tam kanıtlanamamıştır. Daha geniş hasta popülasyonu ile yapılacak çalışmalarla anlamlı ilişki bulunması öngörülebilir. Bizim çalışmamızdaki amaç İBH ile aterojenik indeks arasındaki bağlantıyı araştırmak; alt grupta ülseratif kolit ve Crohn Hastalığı arasında aterojenik indeksi karşılaştırmaktır.

Anahtar Kelimeler: İnflamatuvar bağırsak hastalığı, aterojenik indeks, kardiyovasküler risk

Sorumlu Yazar: Selin Bayer, I2111601200@ogr.sdu.edu.tr , Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi

TIP EĞİTİMİNDE ALGILANAN STRES: EMPATİ VE DAMGALAMA İLE İLİŞKİSİ

Gözde BACIK YAMAN¹, Berna Nar², Gökçe İŞCAN³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 5 Öğrencisi

³Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

ÖZET

Tıp Fakültesi öğrencilerinin yüksek düzeyde algılanan stres bildirdikleri gösterilmiştir. Algılanan stres empati kaybına neden olarak hastalara karşı tutum ve davranışları olumsuz etkilemektedir. Bu araştırmada tıp fakültesi öğrencilerinin algıladıkları tıp fakültesi stresi düzeyleri ile empati becerilerini ve bunların ruhsal hastalıklara bakışları ile ilişkisini incelemek amaçlanmaktadır. Türkiye’de Mart 2024 ile Nisan 2024 tarihleri arasında çevirim içi anket aracılığıyla kesitsel bir çalışma gerçekleştirildi. 2023-2024 eğitim öğretim yılında üniversiteye devam eden 544 tıp fakültesi öğrencisi Sosyodemografik Veri Formu, Algılanan Tıp Fakültesi Stresi Ölçeği, Empati Ölçeği ve Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançlar Ölçeğini içeren anketi tamamladılar. Katılımcıların ruhsal hastalıklar ile ilgili ders alıp almadıkları, kendilerinde bir ruhsal hastalık tanısı olup olmadığı ve kendilerine ruhsal hastalık tanısı kalsa bunu biriyle paylaşıp paylaşmayacakları soruldu. Cinsiyete göre kadınların Algılanan Tıp Fakültesi Stres Ölçeği ortanca puanı erkeklere göre istatistiksel düzeyde anlamlı olarak daha yüksek saptandı ($p=0,035$). Öğrencilerin öğrenim gördüğü döneme göre Algılanan Tıp Fakültesi Stresi Ölçeği puanının farklılık göstermediği görülürken, Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği puanlarının farklılık gösterdiği belirlendi (sırasıyla $p=0,896$; $p=0,027$). Psikiyatri stajı alan öğrencilerin Empati Ölçeği puanı stajı almayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksekti ($p=0,003$). Algılanan Tıp Fakültesi Stresi Ölçeği puanı ile Empati Ölçeği puanı arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir korelasyon bulundu ($\rho=-0,098$; $p=0,005$). Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencilerinin eğitimleri sırasında algıladıkları stres cinsiyete göre farklılık sergilemekte ve empati becerileri ilişkisi gösterilmektedir. Eğitimi boyunca zorluklar ile başa çıkmada desteğe ihtiyaç duyan öğrencilere stresi önleyici ve hafifletici bireysel müdahaleler geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Damgalanma, empati, stres, tıp fakültesi öğrencileri

Sorumlu Yazar: Gözde BACIK YAMAN, gozdeyaman@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

AKCİĞER KANSERİNDE ÇEVRESEL ETMENLER

Muhammed Anıl ÖZCAN¹, Ali Baran GÜNEŞ¹, Sude Gül YILMAZ¹, Süleyman Emre AKIN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Dünya çapında kansere bağlı ölümlerin önde gelen nedeni akciğer kanseridir. Oldukça heterojen ve karmaşık bir hastalıktır. Akciğer kanseri insidansı ve mortalitesi sürekli olarak keskin bir şekilde artmış olup, akciğer kanseri yaygın bir ölüm nedeni olmuştur. Akciğer kanseri hastaları çoğunlukla tütünle ilişkisi bulunan hastalardır. Vakaların çoğundan sigara içimi, asbest, radona maruz kalma, çevre kirliliği, cinsiyet, ırk, önceden var olan akciğer hastalıkları ve çevresel tütün dumanı gibi faktörler önemli katkıda bulunan faktörlerdir. Sürekli olarak radona maruz kalmanın ve evsel yakıt dumanı akciğer kanseri riskini arttırmaktadır. Ayrıca Mycobacterium tuberculosis ve Human Papilloma Virus gibi mikroorganizma hastalıkları da risk faktörleridir. Daha az ilişki ise astım ve sarkoidoz gibi inflamatuvar hastalıklarda yer alır. Akciğer kanserine yakalanma açısından bugüne kadarki en büyük risk sigara içmektir; Ancak risk faktörlerine sahip olanların hepsinde akciğer kanseri gelişmez ve bilinen herhangi bir risk faktörü olmayan bazı kişilerde de akciğer kanseri gelişebilir. Sigara içmekle akciğer kanseri gelişimi arasındaki bağlantı, yalnızca sigara içenler için değil aynı zamanda sigara dumanına maruz kalanlar için de gösterilmiştir. Sigara dumanının kimyasal analizleri, bilinen çok sayıda mutajen ve kanserojen maddeyi ortaya çıkarmaktadır. Üstelik bu kimyasalların emiliyor, metabolize ediliyor oluşu sigara içenlerde gözle görülür genetik değişikliklere neden olabilmektedir. Akciğer kanserinin sosyal ve ekonomik maliyetleri ve sigara içme alışkanlığı toplumumuzun üretkenliğini de kötü yönde etkilemektedir. İş gücü kayıplarına, kişilerin sosyal yaşamlarının değişmesine ve kendilerini toplumdan soyutlamalarına sebep olabilir. En etkili koruyucu önlem kişilere sigara ve akciğer kanseri arasındaki bağlantıyı anlatmak, sigaraya başlamamalarını ya da sigarayı bırakmalarını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler : Akciğer kanseri, sigara, çevresel etmenler, tütün maruziyeti, sigara bağımlılığı vs.

FLUVOKSAMİNİN NÖROİNFLAMASYON ÜZERİNDEKİ KORUYUCU ETKİSİ

Muhammet Yusuf TEPEBAŞI¹, İlter İLHAN², Şerife Ağırca TAŞAN³, Öznur KOLAY⁴, İbrahim HÜSEYNOV⁵

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dahili Tıp bilimleri bölümü, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı

³Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Patoloji Ana Bilim Dalı

⁴Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıbbi Farmakoloji Bölümü

⁵Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 6 Öğrencisi

ÖZET

Son dönemlerde psikiyatrik hastalıkların kökeninde nöroinflamasyonun etkin bir rol oynadığına dair literatür bulguları artmaktadır. Bu çalışma, psikiyatrik tedavide kullanılan fluvoksaminin (FLV), nöroinflamasyon üzerindeki koruyucu etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Nöroinflamasyon modeli oluşturmak için ratlarda Lipopolisakkarit (LPS) kullanılmıştır. Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi Deney Hayvanları Laboratuvarı'nda gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, 32 adet Wistar Albino rat kullanılmış ve bu ratlar dört eşit gruba ayrılmıştır: Kontrol, LPS, LPS+FLV ve FLV. Deney sonunda ratlar sakrifiye edilmiş, beyin dokuları alınmış genetik ve immünohistokimyasal analizleri yapılmıştır. Genetik analizlerde SIRT-1, HMGB1, GPX4 belirteçleri, immünohistokimyasal analiz de ise apelin, mTOR ve GFAP belirteçleri kullanılmıştır.

Sonuçlarımız, SIRT-1 değerinin kontrol ve LPS grupları arasında karşılaştırıldığında, LPS grubunda belirgin bir düşüş olduğunu gösterdi ($p<0.001$). Ancak, LPS ve LPS+FLV grupları karşılaştırıldığında, LPS+FLV grubunda SIRT-1 değerinde anlamlı bir artış gözlemlendi ($p=0.002$). Ayrıca, LPS ve FLV grupları arasında yapılan karşılaştırmada, FLV grubunda SIRT-1 değerinde anlamlı bir artış olduğu görüldü ($p<0.001$). HMGB1 değerleri açısından bakıldığında, kontrol ve LPS grupları arasında, LPS grubunda bir artış olduğu görüldü ($p=0.008$). LPS ve FLV grupları arasında ise, FLV grubunda HMGB1 değerinde bir azalma gözlemlendi ($p<0.001$). GPX4 değeri için kontrol ve LPS grupları karşılaştırıldığında, LPS grubunda önemli bir düşüş olduğu belirlendi ($p<0.001$). LPS ve LPS+FLV grupları karşılaştırıldığında, LPS+FLV grubunda ise bir artış görüldü ($p=0.014$). LPS ve FLV grupları arasında, FLV grubunda GPX4 değerinde belirgin bir artış gözlemlendi ($p<0.001$).

İmmünohistokimya analizi sonucunda LPS verilen grupta, beyinde, hipokampüste ve serebellumda apelin seviyelerinde anlamlı bir azalma tespit edildi. LPS+FLV grubunda FLV tedavisinin bu dokularda apelin ekspresyonunu anlamlı olarak artırdığı gözlemlendi ($p<0.001$). Ayrıca mTOR ve GFAP ifadeleri LPS uygulanan grupta anlamlı düzeyde yükselmiş, FLV tedavisi sonrasında LPS+FLV grubunda anlamlı olarak düşmüş bulundu ($p<0.001$).

Bu bulgular, FLV tedavisinin ratlarda nöroinflamasyonu hafiflettiğini ve nöroprotektif bir etki sağladığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, FLV'nin potansiyel terapötik etkilerini daha da anlamamıza yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Fluvoksamin, nöroinflamasyon, lipopolisakkarit, nöroprotektif etki

Sorumlu Yazar: Muhammet Yusuf Tepebaşı, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, muhammettepebasi@sdu.edu.tr

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE ORTOREKSİYA İLE EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gökçe İŞCAN¹, Alpaslan Bayram YILDIZHAN², Gözde Gülsüm ERSOY², Mustafa Buğra ŞENER², Emre KALAĞAN², Dursun TAŞKIN², Ece GÜNGÖR², Muhammed Baybars YILMAZ², Duru TEKİN², İsmail SARI², Arda ERSOY²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 2 Öğrencisi

ÖZET

Günümüzde, sağlıklı yaşam ve beden algısı giderek önem kazanmaktadır. Bu artan farkındalık, bazı bireylerde sağlıklı yaşam biçimlerine olan takıntılı bağlılık olarak kendini gösterebilir. Bu takıntılı bağlılık genellikle ortoreksiya nervoza ve egzersiz bağımlılığı olarak tanımlanmaktadır. Üniversite öğrencileri, bu gibi sağlıkla ilgili sorunlara özellikle yatkın olabilirler. Bazı öğrenciler zorluklarla savaşırken, sağlıksız davranışlara ve zorlayıcı alışkanlıklara daha yatkın olabilirler. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencileri arasında ortoreksiya nervoza ve egzersiz bağımlılığı arasındaki ilişkiyi derinlemesine değerlendirmektir.

Şubat 2024 ile Nisan 2024 tarihleri arasında 2023-2024 eğitim öğretim yılında üniversiteye devam eden öğrencilere ORTO-15 ölçeği ile Egzersiz bağımlılığı ölçeği çevirim içi olarak uygulandı. Kişilerin egzersiz durumları, bölümleri ve sosyodemografik özellikleri sorgulandı. Bu özelliklere göre egzersiz bağımlılığı ve ortoreksiya durumları karşılaştırıldı.

Çalışmamıza 241 öğrenci katıldı. Katılımcıların %53.9 (n=130) 'u kadın, %46.1 (n=111) erkekti. 96 öğrenci (%39.8) tıp fakültesi, 33 öğrenci diş hekimliği 24 öğrenci Fizyoterapi, 22 öğrenci mühendislik ve 15 öğrenci de eğitim fakültesinden katıldı. Cinsiyete göre bakıldığında skorlar arası istatistiksel olarak anlamlılık olmasa da egzersiz bağımlılığı ölçeği total skoru kadınlarda (49.90±23.33) erkeklere (43.10±17.24) göre daha yüksek bulundu. Bölümlere göre bakıldığında ise egzersiz bağımlılığı ölçek skoru beklediğimiz aksine en yüksek tıp fakültesinde (47.42±20.09) iken onu fizyoterapi bölümü takip etmekteydi (44.79±14.78). Ortoreksiya skorları ise en düşük mühendislik (36.64±3.50) en yüksek ise eğitim fakültesi (39.40±3.56) öğrencilerinde bulundu. İstatistiksel olarak anlamlı fark yoktu (p>0.05). İki skor arasında korelasyonel olarak ilişki de anlamlı değildi (p=0.507).

Çalışmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu ara sıra da olsa spor yapıyordu, kadınlar, tıp öğrencileri daha çok egzersiz yapıyorken mühendislik fakültesi diğer bölümlere göre daha ortoreksik bulundu aynı zamanda eğitim fakültesi öğrencileri egzersiz bağımlılığı skorları en düşük olan bölüm olarak tespit edildi. Sonuç olarak öğrencilerin egzersiz bağımlılığı ile ortoreksiya arasında herhangi bir ilişki bulunamasa da yeni dönemin önemli sorunlarından bir tanesi sağlıklı beslenme ve egzersiz konusunda ciddi eğilimleri olan öğrencileri doğru yönlendirmek olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlıklı yaşam tarzı, beslenme durumu, egzersiz

Sorumlu Yazar: Gökçe İŞCAN, gokceiscan@sdu.edu.tr, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ TIBBİ MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI'NDA SON BEŞ YILDA MANTAR KÜLTÜRLERİNDEN İZOLE EDİLEN ETKENLERİN TANIMLANMASI VE KAN KÜLTÜRLERİNDEN İZOLE EDİLEN CANDİDA TÜRLERİNDE ANTİFUNGAL DUYARLILIĞININ BELİRLENMESİ

Ahmet Hasan ÇETİN¹, Arzu Sade ACAR¹, Aybüke KARA¹, Haticenur İŞLER¹, İdil Aleyna ERŞEN¹, Mehmet ÖZGÜL¹, Mertcan BİLLE¹, Gülşah KAYGISIZ², Mümtaz Cem ŞİRİN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi, Isparta, Türkiye

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye

ÖZET

Mantar enfeksiyonları, her yaş grubunda görülebilen morbidite ve mortalitesi yüksek olabilen enfeksiyonlardır. Bu çalışmada, SDÜ Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı'nda mantar kültürlerinden izole edilen etkenlerin tür düzeyinde dağılımının belirlenmesi ve kan kültürlerinde üreyen Candida türlerinin antifungallere duyarlılığının saptanması amaçlanmıştır.

Ocak 2019-Aralık 2023 tarihleri arasında kliniklerden gönderilen mantar kültürü (keratinli doku, solunum yolu, yumuşak doku, steril vücut sıvısı) ve kan kültürü örnekleri retrospektif olarak incelenmiştir. Mantar kültürü için ekimler sabouraud dekstroza agar yapılmış, 30°C'de 21 gün inkübasyona bırakılarak iki günde bir değerlendirilmiştir. Kan kültürü şişeleri beş gün boyunca otomatize hemokültür cihazında (Render, Çin) takip edilmiştir. Mantar kültürlerinden izole edilen etkenler konvansiyonel yöntemlerle (mayalar için germ tüp testi, mısır unu-Tween 80 agar ve kromojenik besiyerinde değerlendirme; küfler için laktofenol pamuk mavisıyla mikroskopik inceleme, lam kültürü, üre testi); kan kültürlerinden izole edilenler konvansiyonel yöntemler ve Phoenix 100 (Becton Dickinson, ABD) otomatize sistemiyle tür düzeyinde tanımlanmıştır. Kan kültürlerinde üreyen Candida türlerinin antifungallere duyarlılıkları MICRONAUT-AM (Bruker, ABD) sistemiyle belirlenmiştir.

Mantar kültürü istemiyle gelen 1935 örnekten 588'ünde (%30,4) üreme gözlenmiş; 535 örnekte tek tür, 49 örnekte 2 tür, 4 örnekte 3 tür olmak üzere toplamda 645 ayrı tür (216'sı maya ve maya benzeri, 429'u küf mantarı) tanımlanmıştır (Tablo 1). Mantar kültürünün en fazla 41-60 yaş grubundan istendiği, üreme oranının yaş ilerledikçe arttığı ve 61-80 yaş aralığında en yüksek oranda olduğu belirlenmiştir. En fazla sayıda örnek Dermatoloji kliniğinden gelmiş fakat en yüksek üreme oranı Göğüs Hastalıkları kliniğinden gelen numunelerde görülmüştür. (Tablo 2). Kan kültürlerinde üreyen Candida izolatlarının tür düzeyinde dağılımları ve antifungallere direnç oranları Tablo 3'de gösterilmiştir.

Mantar enfeksiyonları etkene yönelik tedavi gerektirdiği için mutlaka izolatlar tür düzeyinde tanımlanmalı ve hastanın klinik durumu, numunenin alınma, gönderilme ve inkübasyon koşulları dikkate alınarak etken-kontaminan ayrımı yapılmalıdır. Kandidemilerde etken Candida türünün ve antifungal duyarlılık durumunun belirlenmesiyle tedaviye kısa zamanda başlanması morbidite ve mortalitede azalma sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mantar kültürü, kan kültürü, tanımlama, küf, maya

Sorumlu Yazar: Ahmet Hasan ÇETİN, e-mail: ahmethasancetin@hotmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3, Isparta, Türkiye

Tablo 1. Mantar kültürlerinden izole edilen etkenlerin (n=645) tür düzeyinde dağılımı [n (%)]

Maya ve maya benzeri mikroorganizmalar	216 (33,5)
Candida spp. (tür düzeyinde tanımlanmamış)	151
Candida albicans/dublınıensis	31
Candida glabrata complex	10
Candida parapsilosis complex	1
Candida krusei	1
Trichosporon spp.	8
Blastoschizomyces spp.	4
Geotrichum spp.	3
Sporobolomyces spp.	3
Rhodotrula spp.	2
Ustilago spp.	1
Malassezia spp.	1
Hiyalin Hifamiçetesler	206 (31,9)
Aspergillus spp. (tür düzeyinde tanımlanmamış)	91
Aspergillus niger complex	23
Aspergillus fumigatus complex	4
Aspergillus flavus complex	1
Aspergillus versicolor	1
Penicillium spp.	64
Fusarium spp.	6
Trichoderma spp.	6
Chrysosporium spp.	4
Chrysonilia sitophila	2
Scopulariopsis spp.	2
Paecilomyces spp.	2
Dermatofitler	119 (18,5)
Trichophyton spp. (tür düzeyinde tanımlanmamış)	116
Trichophyton tonsurans	2
Trichophyton schoenleinii	1
Dematisiyöz küf mantarları	80 (12,4)
Dematisiyöz küf mantarları (tür düzeyinde tanımlanmamış)	19
Alternaria spp.	33
Cladosporium spp.	21
Scedospermium spp.	4
Exophiala spp.	1
Acremonium spp.	1
Epicoccum spp.	1
Mucormycetes	24 (3,7)
Rhizopus spp.	17
Rhizomucor spp.	5
Absidia corymbifera	1
Mucor spp.	1

Tablo 2. Mantar kültürü örneklerinin cinsiyet, yaş ve gönderildiği kliniklere göre dağılımı ve üreme oranları [n (%)]

	Gelen Numune Sayısı	Üreme Olan Numune Sayısı
Cinsiyet		
Kadın	987	272 (27,6)
Erkek	948	316 (33,3)
Yaş		
0-20	226	53 (23,5)
21-40	486	104 (21,4)
41-60	666	223 (33,5)
61-80	509	191 (37,5)
81 ve üstü	48	17 (35,4)
İstem Yapılan Klinik		
Dermatoloji	1228	330 (26,9)
Göğüs Hastalıkları	122	48 (39,3)
Diğer Dahili Klinikler	561	201 (35,8)
Cerrahi Klinikler	24	9 (37,5)
Toplam	1935	588

Tablo 3. Kan kültürlerinden izole edilen *Candida* türlerinin dağılımı ve antifungal direnç oranları [n (%)]

Antifungal	<i>C. albicans</i> (n=108)	<i>Candida</i> spp. (n=50)	<i>C. parapsilosis</i> (n=17)	<i>C. tropicalis</i> (n=17)	<i>C. glabrata</i> (n=13)	<i>C. krusei</i> (n=7)
Flusitozin	2,9 (1/34)	0 (0/17)	0 (0/2)	0 (0/5)	0 (0/4)	0 (0)
Amfoterisin B	1,2 (1/86)	0 (0/18)	0 (0/16)	8,3 (1/12)	0 (0/9)	20 (1/5)
Flukonazol	15 (15/100)	35,7 (5/14)	0 (0/13)	30,8 (4/13)	50 (2/4)	0 (0)
İtrakonazol	18,1 (15/83)	12,5 (2/16)	6,7 (1/15)	12,5 (1/8)	0 (0/1)	0 (0)
Vorikonazol	10,7 (11/103)	22,2 (4/18)	0 (0/16)	7,1 (1/14)	33,3 (1/3)	33,3 (1/3)
Anidulafungin	19 (20/105)	46,2 (6/13)	0 (0/16)	18,8 (3/16)	0 (0/12)	28,6 (2/7)

ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONLARINDA ETKEN BAKTERİLER VE ANTİBİYOTİK DİRENÇ ORANLARI

Ahmet YILMAZ¹, Emre Çağrı ÇAKIR¹, Nigar Nur ERGÜN¹, Nilüfer Betül YILMAZ¹, Tarkan EŞENLİ¹, Tuğba ERGÜVEN¹, Tuğba AYVALIK², Mümtaz Cem ŞİRİN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi, Isparta, Türkiye

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı, Isparta, Türkiye

ÖZET

Üriner sistem enfeksiyonları (ÜSE), klinikte en sık karşılaşılan, toplum veya hastane kökenli olabilen enfeksiyon hastalıklarından biridir. Bu çalışmada, hastanemize ÜSE yakınmaları nedeniyle ayakta tedavi veya yatarak tedavi edilen hastaların idrar kültürlerinden izole edilen bakterilerin ve antibiyotik direnç oranlarının belirlenerek özellikle ampirik tedavide hangi antibiyotiklerin kullanılabilirliği konusunda klinisyenlere yol gösterici bilgilerin elde edilmesi amaçlanmıştır.

Ocak 2023-Aralık 2023 tarihleri arasında Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı'na gönderilen idrar örnekleri koyun kanlı agar ve eozin metilen mavisi (EMB) agar besiyerlerine kantitatif yöntemle ekilerek 37°C'de 24-48 saat inkübe edildi. 104 CFU/ml ve üzerindeki üremeler anlamlı kabul edildi. Üreyen suşların tanımlanması ve antibiyotik duyarlılık testleri (ADT), Phoenix 100 (Becton Dickinson, ABD) otomatize sistemi kullanılarak yapıldı. Kolistin için minimum inhibitör konsantrasyon (MİK) değerleri sıvı mikrodilüsyon yöntemiyle belirlendi. ADT sonuçları EUCAST önerileri doğrultusunda değerlendirildi. Üreyen bakteriler ve ADT'leri hastane veri tabanından retrospektif olarak elde edildi. Aynı hastaya ait tekrarlayan üremeler değerlendirme dışı bırakıldı.

İdrar kültürlerinden izole edilen bakterilerin (n=2320) tür düzeyinde dağılımı ve en sık görülen etkenlerin antibiyotik direnç oranları sırasıyla Tablo 1 ve Tablo 2'de gösterilmiştir. Araştırmamızda en sık saptanan etken birçok çalışmada olduğu gibi E.coli olarak belirlenmiştir. E.coli'ye karşı en etkili antibiyotikler sırasıyla meropenem, amikasin, imipenem ve fosfomisin olarak saptanmıştır. Karbapenem direnci, en yüksek oranda Acinetobacter türlerinde ve sırasıyla azalan oranlarda Klebsiella, Pseudomonas ve E.coli suşlarında saptanmıştır. Acinetobacter ve Pseudomonas suşlarında, sırasıyla %21.4 ve %7.6 oranında kolistin direncine rastlanılmıştır. Gram pozitif bakteriler içinde en sık izole edilen Enterococcus spp. Suşlarına karşı en etkili antibiyotikler sırasıyla linezolid, vankomisin ve teikoplanin olarak saptanmıştır.

Verilerimiz ülkemizde yapılan diğer çalışmalarda bildirilen antibiyotik duyarlılık sonuçlarına benzerdir. ÜSE'de tedavi planlanırken yüksek antibiyotik direnç oranlarına sahip bakteriler göz önünde bulundurulmalıdır. ÜSE'ye yol açan bakterilerin ve bölgesel antibiyotik direnç profillerinin bilinmesi ve periyodik olarak izlenmesi, akılcı ilaç kullanımı kapsamında doğru antibiyotik seçimine yön vererek direnç oranlarını azaltmaya katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Antibiyotik direnci, İdrar kültürü, Üriner sistem enfeksiyonu

Sorumlu Yazar: Tarkan EŞENLİ, e-mail: ttarkanesenli@gmail.com, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem 3, Isparta, Türkiye

Tablo 1. İdrar kültürlerinden izole edilen bakterilerin (n=2320) tür düzeyinde dağılımı

Üreyen bakteri	Sayı (n)	Oran (%)
Escherichia coli	994	42.8
Klebsiella spp.	425	18.3
Enterococcus spp.	399	17.2
Pseudomonas spp.	128	5.6
Proteus spp.	117	5
Stapylococcus spp.	81	3.5
Acinetobacter spp.	47	2
Enterobacter spp.	41	1.8
Stenotrophomonas maltophilia	17	0.7
Myroides spp.	17	0.7
Gr (-) nonfermenter basil	17	0.7
Morganella morganii	12	0.5
Serratia spp.	8	0.4
Providencia spp.	6	0.3
Citrobacter spp.	3	0.1
Aeromonas spp.	2	0.1
Hafnia alvei	2	0.1
Alcaligenes spp.	1	0.05
Burkholderia cepacia	1	0.05
Pantoea agglomerans	1	0.05
Streptococcus spp.	1	0.05

Tablo 2. İdrar kültürlerinden en sık izole edilen bakterilerin antibiyotik direnç oranları (%)

Antibiyotikler	Ampisilin	Amoksisilin Klavulanat	Piperasilin- tazobaktam	Sefiksim	Sefriakson	Seftazidim	Sefepim	Gentamisin	Amikasin	Ko-trimoksazol	Siprofloksasin	İmipenem	Meropenem	Kolistin	Fosfomisin	Metisilin	Vankomisin	Teikoplanin	Linezolid
Escherichia coli	66.1	42.3	22.7	49.8	37.1	44.4	37.3	18.4	2.3	40.1	39.2	2.6	2	-	5.5	-	-	-	-
Klebsiella spp.	-	63.8	53.1	62.4	56.3	53.1	56.8	27	19.3	46.3	54.1	29.6	30.6	-	-	-	-	-	-
Enterococcus spp.	45.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.4	-	-	-	-	-	9.5	10.6	3.8
Pseudomonas spp.	-	-	12.1	-	-	16.9	17.2	-	1.7	-	23.7	17.6	9.1	7.6	-	-	-	-	-
Proteus spp.	53.9	16.6	18.2	28	24.5	20	20	37.5	15.8	49	43.1	40.1	8.2	-	-	-	-	-	-
Stapylococcus spp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.9	28.4	-	-	-	-	29.7	0	0	0
Acinetobacter spp.	-	-	-	-	-	-	-	22.2	54.5	56.8	53.6	56.8	55.8	21.4	-	-	-	-	-
Enterobacter spp.	-	-	25	67.3	36.1	36.5	-	-	5.7	19.4	25	8.8	8.8	-	-	-	-	-	-

TIP FAKÜLTESİNDE DÖNEM 1 / 2 / 3 ÖĞRENCİLERİNİN CİNSEL YOLLA VE KAN YOLUYLA BULAŞAN HASTALIKLAR HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİ

Esra NURLU TEMEL¹, Bora Buğra BADAŞ²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Gençlik dönemi, bütün yaş dönemleri içinde en sağlıklı ve uzun bir yaşamın temellerinin atılabileceği dönem olarak da tanımlanmaktadır. Üniversite eğitimi de, öğrencilerin yaşam biçimlerinde önemli değişiklikler yaşadığı dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde gençler, yüksek riskli sağlık davranışı olan riskli cinsel davranışlarda bulunabilmektedirler. Bu nedenle, üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler, genç insan popülasyonu içinde özgün bir konuma sahiptir. Yapılan çalışmalar; bu dönem içinde cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH), AIDS edinilmiş immün yetmezlik sendromu gibi birçok fiziksel, psikososyal ve ekonomik problemin, çok hızlı bir oranda arttığını göstermektedir. Tıp fakültesinde eğitim gören üniversite öğrencilerinin cinsel yolla ve kan yoluyla bulaşan hastalıklar konusunda bilgilerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamız, Dönem 3 özel çalışma modülü kapsamında gerçekleşmiştir. İlk olarak cinsel yolla ve kan yoluyla bulaşan hastalıklar konusunda ayrıntılı literatür taraması yapılmıştır. Eş zamanlı olarak, ÖÇM sorumlusu öğretim üyesi, Dr. Esra Nurlu Temel tarafından konu ile ilgili olarak bilgilendirme amaçlı sunumlar ile konu irdelenmiştir. Cinsel yolla ve kan yoluyla bulaşan hastalıklar konusunda Dönem 1, 2 ve 3 öğrencilerine, ÖÇM grubu tarafından eğitim verilmesi, verilen eğitimlerin etkinliğini değerlendirmek amacı ile eğitim öncesi ve eğitim sonrası anket çalışması yapılması planlanmıştır. SDÜ Tıp Fakültesi Dekanlığı'ndan çalışma ile ilgili izin ve onay alınmıştır. Gerekli hazırlıklar ve anket çalışması tamamlandıktan sonra sırasıyla; Dönem 1,2 ve 3 öğrencilerine cinsel yolla ve kan yoluyla bulaşan hastalıklar konusunda eğitim vermek için dönem 3 ÖÇM grubu (13 kişi), 3 gruba ayrılmıştır. Gruplar; eğitim öncesi sırasıyla Dönem 1, 2 ve 3 öğrencilerine konu ile ilgili anket uygulanmıştır. Anket uygulamasından hemen sonra cinsel yolla ve kan yoluyla bulaşan hastalıklar konusunda Dönem 1, 2 ve 3 öğrencilerine eğitim verilmiştir. Eğitim sonrası, eğitimin etkinliğini değerlendirmek üzere tekrar aynı anket Dönem 1, 2 ve 3 öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan araştırmanın evrenini SDÜ Tıp Fakültesinin 2023-2024 eğitim öğretim yılında öğrenim gören Dönem 1,2 ve 3 öğrencileri (n=730) oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemine, şu ana kadar ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 122 öğrenci alınmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemler ile analiz edilmiştir. Ancak çalışma devam etmektedir. Elde edilen veriler, ön çalışma olarak tarafımızca sunulacaktır.

Sonuçlarımız ile çok değerli veriler elde ettik. CYBH ve KYBH ile ilgili bilgi düzeyinin, her başlıkta, eğitim sonrası ciddi oranda arttığını tespit ettik. Katılımcıların yarıya yakınının, şu ana kadar herhangi bir eğitim almadığını belirledik. Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalamasının 20,18 olduğu göz önüne alındığında eğitimin daha erken yaşlara çekilmesi gerektiği belirlenmiştir. Yine aşı ile ilgili bilgi düzeyinin yetersizliği, sağlık çalışanı adayı olacak tıp öğrencilerinde üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Projemiz; koruyucu sağlık hizmetlerindeki büyük bir açığa dikkat çekmektedir. Konunun; hem eğitim hem de sağlık politikaları ile desteklenmesi ve geliştirilmesi, gelecek nesillerin devamı ve ülke ekonomisine katkısı yönünden çok değerlidir.

Sorumlu Yazar: Esra NURLU TEMEL, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

**POSTER
BİLDİRİ
ÖZETLERİ**

GLOKOM MODELLERİNDE DÜŞÜK SEVİYELİ ULTRASONİK SES VE DARBELİ MANYETİK ALAN KULLANIMI, GLOKOM GÖZLÜĞÜ TASARIMI

Halil AŞCI¹, Ali Baran GÜNEŞ², Berkehan SARIŞAHİN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Glokom, optik sinir başında ve retina ganglion hücrelerinde nörodejeneratif değişikliklerle karakterize ilerleyici optik nöropatidir. En önemli risk faktörü göz içi basıncındaki (GİB) artış olup GİB'in azaltılması hastalığın ilerlemesini geciktiren kanıtlanmış tek müdahaledir.

Artan GİB nedenli göz küresi içerisindeki göz sıvısının arka bölgedeki retinal artere de baskı yapması tıkanan arterin distalinde özellikle hassas olan nöral yapılar olmak üzere göz dokularında da hipoksi kaynaklı hasarın meydana gelmesine neden olmaktadır.

Hipoksi kaynaklı inflamasyon durumunda sentezi artan interlökin-6 (İL-6) gibi sitokinler aracılığı ile aktive olan Hif-1 α , dokuda vasküler endotelial faktör (VEGF) ve endotelial nitrik oksit sentaz (eNOS) sentezini artırarak dokuyu vaskülarize etmeye çalışmaktadır. Hasara bağlı olarak oluşan bulguların azaltılması dokuda inflamasyon oluşmasını engelleyecek ve kanlanma artışını sağlayabilecektir. Kanlanma artışı ile oluşumu azalan mitokondriyal hasarın apoptozise gidişi azaltacağı ve dokuyu koruyacağı da aşıkardır.

Low intensity pulsed ultrasonography (LIPUS) ve darbeli manyetik alan (DMA) uygulamalarının göz içi dokularda (trabeküler ağ ve damar yapıları) gevşetici özelliklerini ve kendi içlerinde etkililik derecelerini incelemek, vasküler yapılarda eNOS aktivitesine bağlı doku kanlanmasını gözlemek, eNOS-NO-cGMP-PKG yolağı hakkında araştırma yapmak bu sayede glokomun akut etkilerine karşı tedavi geliştirmek amacıyla glokom gözlüğü projesi planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: göz tansiyonu, hipoksi, eNos, ultrason, manyetik alan

ASTIM HASTALARINDA MİZAÇ VE DEPRESYON DURUMLARININ HASTALIK İLE İLİŞKİSİ

Adnan KARABRAHİMOĞLU¹, Eminenur FİDAN², Hayrünnisa ÇELİKDEMİR², Habibe Hümeysra MARIL², Zehra EKİNCİ², Şeyma Nur TEKYILDIRIM², Zühal Sena YAKAPINARLI², Ceren DALKIRAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Astım, solunum yollarını etkileyen kronik bir solunum hastalığıdır. Mizaç, duygulara dayalı becerilerin ve alışkanlıkların bütünleştirilmesinin altında yatan duyumsama, bağlantı kurma ve motivasyon süreçlerine karşılık gelmektedir. Depresyon ise kişide günlerce, aylarca belki de yıllarca süren öz güveninde azalma, yaptıklarından ve hayattan zevk alamama umutsuzluk ve isteksiz halinin olması şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, astım hastalarında mizaç ve depresyon durumlarının hastalık süreci içerisindeki ilişkilerini ve etkilerini araştırmaktır.

Çalışma, SDÜ Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları polikliniğine başvuran ve astım tanısı konulan toplam 44 hasta ile tamamlanmıştır. Hastalara Astım Kontrol Testi (AKT), TEMPS-A Mizaç Testi, Beck Depresyon Ölçeği ve Solunum Fonksiyon Testleri (SFT) uygulandı. Yapılan ölçümler ve ölçeklerden elde edilen puanlar ile veri kümesi oluşturuldu. SPSS paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler hesaplandı ve tek yönlü varyans analizi ile ki-kare analizi kullanılarak astım hastalığı, mizaç ve depresyon aralarındaki ilişkiler analiz edildi.

Hastaların 34'ü kadın (%77), 10'u erkek (%23) ve yaş ortalaması 40,50±17,27 yıl idi. Hastalarda, kişilik yapıları ile mizaç tipleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı (p=0,200). AKT sınıfları ile kişilik özellikleri arasında anlamlı ilişki saptanmadı (p=0,640). Beck depresyon sınıfları ile kişilik özellikleri arasında anlamlı ilişki bulunmadı (p=0,512). Beck depresyon skor değerleri ile kişilik özellikleri arasında anlamlı farklılık gösterdi (p<0,001). SFT test sonuçları kişilik özellikleri arasında anlamlı farklılık göstermedi. Depresif ve iritabl mizaca sahip hastalarda FEV1, FVC, PEF ve FEF 25-75 ortalamaları daha düşük izlendi.

Astım hastalarında kişilik yapıları, mizaç tipleri ve depresyon düzeyleri arasında bir ilişki bulunmamaktadır. Ancak, semptomların yan etkileri, kısıtlanmış aktivite ve sosyal izolasyon gibi faktörler nedeniyle bireyin tedavisinde multidisipliner bir yaklaşımın önemi vurgulanmalıdır. Medikal tedavinin yanı sıra psikolojik destek, yaşam tarzı değişiklikleri ve sosyal destek gibi destekler hastaların tedavi sonuçlarını ve yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: Astım, mizaç, depresyon, kişilik

YENİ NESİL OKÜLER YÜZEY ÖRTÜ MATERYALİ: KORYOALLANTOİK MEMBRAN

Halil AŞCI¹, Çağla CENGİZ², Sena MAYISLAR²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu projede döllenmiş tavuk yumurtalarının 8-10 günlük kuluçka süreci sonrasında çıkartılan yumurta kabuk zarı ve civciv koryoallantoik membranlarının, deneysel korneal ülser ve korneal neovaskülarizasyon modellerindeki etkinliklerinin rutin göz operasyonlarında kullanılan insan amnion membran ile kıyaslaması yapılacaktır. Ön çalışmalardan alınan sonuçların, daha geniş kapsamlı uygulamaları ve analizleri de gerçekleştirilerek yeni nesil örtü materyali/materyalleri tasarımı ve imalatı gerçekleştirilecektir. İnsan gözünün büyük kısmı koruyucu kemik orbita içinde yer alır ve açıkta kalan ön kısmı özellikli anatomik ve fonksiyonel korumalara sahiptir. Tüm bu koruma sistemine rağmen oküler yüzeyde yine göz yaralanmaları olabilmektedir. Acil servislere başvuran çocuklarda en sık görülen göz yaralanması olan korneal abrazyon, gözün en dış katmanının aşınması olup beyaz kısımda meydana gelen bu aşınmalar bazen oldukça ciddi sorunlara neden olabilmektedir. Epitelyal kusurlara yol açan korneal abrazyon; mekanik travma, oküler yüzeydeki yabancı cisimler, kimyasal yanıklar, kontakt lens kullanımına bağlı aşınma ve gözyaşı filmi eksikliğine bağlı kuruluk gibi çok sayıda faktörden kaynaklanabilmektedir. Uzun süreli veya kalıcı kornea epitel defektleri, mikrobiyal enfeksiyon, stromal ülserasyon ve skarlaşma olasılığını artırdığından görmeyi tehdit edebilmektedir. Kornea morbiditesini ve olası körlüğü azaltmak için, yara iyileşmesi sırasında hızlı epitelizasyon sağlanması önemli bir basamaktır. Bu çalışmada hem in vivo hem de in vitro analizler yapılacaktır. Kornea hasarının tedavisi için in vivo olarak iki farklı deney modelleri tasarlandı. Birinci deney modelinde (korneal abrazyon modeli) sağ göz korneasına sırasıyla YKZ, CAM ve AMN yüzeyel örtü materyalleri dikilecektir. İkinci deney modelinde ise (kornea neovaskülarizasyon modeli) sırasıyla sağ göze YKZ, CAM, AMN damla şeklinde uygulanacaktır. YKZ ve CAM organik bir malzeme olarak başka çalışmalarda model olarak kullanılsa da oftalmolojide tedavi edici olarak kullanılmamıştır. Bu etkinin araştırılması YKZ ve CAM'ın etki mekanizmasını açıklığa kavuşturup daha net anlaşılmasını sağlayacaktır. Yumurtadan elde edilecek YKZ ve CAM'ın, fizikokimyasal yapısı ve embriyolojik düzeni insan amniyonuna benzer yapıdadır. Bunun yanında uygun zamanda malzemenin alınması immüniteyi stimüle etmeyerek büyüme faktörlerinden faydalanmayı da sağlayacaktır. Bu avantajlarının yanında uygun maliyeti ve kolay bulunabilir bir malzeme olması YKZ ve CAM'ı uygun bir yara örtü materyali haline getirecektir. Bu sonuçla kornea hasarlarında kullanılacak özgün bir materyal geliştirme olanağı sağlanmış olacak ve yeni geliştirilecek malzemelere ışık tutarak literatürdeki boşluğu doldurmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: oküler abrazyon, koryoallantoik membran, yumurta kabuğu zarı, amnion membranı

MÜZE TEKNİK İNCELEME GEZİLERİMİZ VE TIP TARİHİNDEN CERRAHİ ALET ÖRNEKLERİ

Fuat İNCE¹, Serra BEYOĞLU², Cemre KOTAN², Efekan ÖZER², Hamza GAVCAR², Beyza TURAN², Melin GÜVEN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Kültür ve medeniyetler beşiği olan Anadolu'da tarih boyunca pek çok yaşam alanı ve şehirler kurulmuştur. Bu kültür ve medeniyetlerden geriye kalanlar yapılan arkeolojik çalışmalarla gün yüzüne çıkarılmakta ve müzelerde sergilenmektedir. Tarihi eser çeşitliliği ve zenginliği bakımından ülkemizdeki en önemli müzelerden birisi de Burdur Arkeoloji Müzesidir. 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı içerisinde Dönem 3 Proje dersi kapsamında Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı tarafından arkeolojik alanların ve sergi yerlerinin tıp öğrencileri tarafından gezilmesi, görülmesi ve buralarda dikkat çeken eserlerin tıbbi açıdan incelenmeleri amaçlanmıştır. Bu kapsamda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının izin ve onay prosedürleri tamamlanarak Burdur Müzesine ziyaret ve çalışma yapma konusunda süreçler tamamlanmıştır. Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Dönem 3 Proje Grubu Müze Çalışması ekibinde yer alan öğrenciler beraberlerinde öğretim üyeleriyle birlikte Müze ziyaretleri gerçekleştirmişlerdir. Bu ziyaretlerde özellikle Erken Roma dönemi olarak adlandırabileceğimiz döneme ait bronz materyaller incelenmiştir. Kataloglar üzerinden öncül tahkik ve tasnif çalışması yapılmış, ayrıca seçilen materyallerden dördünün günümüz cerrahi aletlere olan benzerliği fark edilmiştir. Bunlar 8.7, 10.3, 11.5 ve 19.1 cm uzunluğa sahip materyallerdir. 1075, 341.90.96, 75.7.22 ve 86.13.21 envanter numaralı bu antik cerrahi aletler şaşırtıcı bir biçimde günümüze kadar ulaşmışlar ve bugünkü muadilleriyle benzerlikleri dikkat çekmektedir. Müzede görülen bronz cerrahi aletlerin ve sergi alanındaki sağlıkla ilgili heykellerin çokluğundan Göller Yöresinin sözü geçen dönemde önemli bir tıp merkezi olabileceği düşünülmektedir. Sonuç olarak tıp öğrencilerinin müze ve ören yerlerine gerçekleştirecekleri ziyaretlerle mesleklerinin tarihini daha efektif bir biçimde öğrenebilecekleri değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: tıp tarihi, cerrahi alet, müze, tıp öğrencileri

TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 3 ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVREYE YÖNELİK ETİK DEĞERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Fuat İNCE¹, Mahmut KAMALI², Taylan PALAMUT², Hakan İLBEĞİ², Azmi YÜKSEL², Melisa KÖK², Minel ÇİFTÇİ², Refik Erdem KARAKULAK²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı tıp fakültesi dönem 3 öğrencilerinin çevreye yönelik etik değerlerinin incelemektir. Bulgu toplama süreci halen devam eden çalışma nicel araştırma deseninde kesitsel tanımlayıcı olarak tasarlandı. Bu etkinlikte çalışmamızın ilk sonuçlarını bibliyometrik analiz olarak paylaşmak istendi. Çalışma grubunu 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesindeki 243 dönem 3 öğrencisi oluşturmaktadır. Bu öğrenciler uygun örnekleme yöntemi (convenience sampling) ile belirlendi. Çalışma için SDÜ Sağlık Bilimleri Etik Kurulundan onay alınmıştır. Çalışma için Gürbüzöğlü Yalmancı tarafından geliştirilmiş ölçek tercih edildi. İnsan merkezli, çevre merkezli, ekofeminist ve dinsel merkezli yaklaşımlardan oluşan sorular içermektedir. Hâlihazırda 147 yanıt verilmiştir. Katılımcıların %51'i erkek %49'u kadındır. Biyolojik çeşitliliğin, doğanın var olması için bir ön koşul olduğuna dair katılımcıların %51'i kesinlikle katılıyorum %46,3'ü katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Doğayı korumak için kadın-erkek beraber çalışmalıdır kesinlikle katılıyorum oranı %66 olarak cevaplanmıştır. Allah yasakladığı için doğada hiçbir şey israf edilmemelidir sorusuna ise %13,6 katılmıyorum cevabı görülmüştür. Sonuç olarak Dönem 3 öğrencilerinin çevreye yönelik etik tutumlarının yüksek olduğu, bununla birlikte hassasiyetin daha da artırılması için sosyal kulüp faaliyetleri benzeri çevre etkinliklerinin artırılmasının önemli olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: tıp öğrencisi, etik, çevre etiği, değerler

ATRIOVENTRİKÜLER REENTRAN TAŞIKARDİLİ HASTALARDA KATETER ABLASYON İŞLEMİNİN ETKİSİ

Adnan KARAİBRAHİMOĞLU¹, Mevlüt Serdar KUYUMCU², Samet Can DUTKUN³, Necati PARLADI³, Kadir TOPALOĞLU³, Furkan ŞENDUR³, Alperen YANAR³, Ege KESTİRMECİ³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Atrioventriküler reentran taşikardi (AVRT), kalp ritminin bir türüdür ve supraventriküler taşikardilerin alt tipidir. AVRT, atriyum ve ventriküller arasında anormal elektriksel iletim döngüleri sonucu ortaya çıkar. AVRT genellikle iki yol ile oluşur. İlki, normal iletim yolu (AV nodu) ve ek bir iletim yolu (aksesuar yol) arasında, ikincisi ise iki aksesuar yol arasında. Dolayısıyla AVRT, hastaların günlük yaşamını ve hayat kalitesini etkileyen ciddi morbidite ve mortaliteye sebep olan önemli bir hastalık grubu olarak görülmektedir. AVRT'nin birinci basamak tedavisi olarak yavaş yolun kateter ablasyonu düşünülür. AVRT hastalarında ablasyon tedavisi, yaygın olarak kullanılan ve etkili bir tedavi seçeneğidir. Ablasyon, anormal elektriksel aktiviteyi oluşturan dokuların hedeflenerek yok edilmesini içeren minimal invaziv bir cerrahi prosedürdür. Yavaş yol modülasyonu ile kateter ablasyonu, terapötik etkinliği ve işlem komplikasyonlarının düşük olması nedeniyle sıkça kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, atrioventriküler taşikardili hastalarda kateter ablasyonu işleminin etkinliğini frontal QRS-T açısını kullanarak retrospektif olarak değerlendirmektir.

Çalışmaya SDÜ Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi Kardiyoloji servisine başvuran ve taşikardi tanısı alan toplam 58 hasta dahil edildi. Hastaların demografik bilgileri, EKG sonuçları, operasyon şekli ve süresi, erken ve geç dönem komplikasyonları, hastanede kalış süreleri, mortalite ve morbidite verileri hastane kayıt sisteminden geriye dönük tarandı. Hastaların ablasyon öncesi ve sonrası QRS-T açıları ölçülerek veri kümesi oluşturuldu. Wilcoxon işaretli sıra sayılar testi ile pre-op ve post-op dönemdeki QRS-T açısı değerleri karşılaştırıldı.

Kateter ablasyon işlemi öncesi hastalardan alınan açısı ölçümleri ortalaması $36,70 \pm 29,48$ derece ve kateter ablasyon işlemi sonrası açısı ortalama değerleri $31,44 \pm 31,51$ derece ölçüldü. Yapılan karşılaştırmada işlem sonrası dönemde açısı değerlerinde anlamlı azalma olduğu gözlemlendi ($p=0,030$).

AVRT gözlenen hastalara yapılan kateter ablasyonun işlemi sonucu frontal QRS-T açıları daralma gözlenmektedir. Dolayısıyla hastaların aritmilerinde önemli ölçüde düzelme izlenmektedir. AVRT'li hastalarda ablasyon genellikle etkili bir tedavi yöntemidir. Ablasyon prosedürü, hastanın semptomlarını hafifletir veya ortadan kaldırır. Klinik deneyimler, AVRT'li hastalarda ablasyonun genellikle başarılı olduğunu ve semptomları önemli ölçüde azalttığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: taşikardi, ablasyon, AVRT, frontal QRS-T, açısı

MEME KANSERİ HASTALARINDA VÜCUT KİTLE İNDEKSİNİN HASTALIĞIN PROGNOZUNA ETKİSİ

Rana Sultan ŞENLİK¹, Melike TAŞ¹, Emine Şeyma KARABACAK¹, Emine Elif ÖZKAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi ABD

ÖZET

Günümüzde obezite veya aşırı kilo, 2008 yılında 500 milyondan fazla yetişkinin obez ve 958 milyonun fazla kilolu olduğu dünya çapında yeni ortaya çıkan bir sağlık sorunu haline gelmiştir. Bununla beraber aşırı kilonun çeşitli kanser formlarının görülme sıklığının artması için de bir risk faktörü olduğu rapor edilmiştir. Meme kanseri kadınlar arasında en sık görülen malign neoplazmdir. Günümüzde meme kanseri için olumsuz bir prognostik faktör olarak obezite veya aşırı kilonun önemi konusunda yaygın bir fikir birliği vardır.

Retrospektif bir çalışmada vücut kitle indeksinin meme kanseri prognozu ve yaşam süresi üzerine etkisi olup olmadığını incelemektedir.

Temmuz 2018'den Nisan 2024'e kadar hastanemizde tedavi gören 75 meme kanseri hastasının retrospektif analizini gerçekleştirdik. Meme kanseri tanısı konulduğundaki evrelerini inceledik ve vücut kitle indeksine göre üç gruba ayırdık: düşük kilolu (VKİ <18.5), normal kilolu (VKİ:18.5-24.9), yüksek kilolu (VKİ>25). Elde edilen verileri bağımsız T testi kullanarak yorumladık.

Meme kanseri tanısı alan 75 hastanın 12'sinin VKİ'si normal aralıkta, 63 hastanın VKİ'si ise yüksektir. VKİ'si normal olan 12 hastanın ortalama yaşam süresi 21 ay, diğer 63 hastanın ortalama yaşam süresi 21.96 ay olarak hesaplandı. Hasta yaşlarının dağılımı 32 ile 84 arasında olup yaş ortalaması 54.16'dır. Olguların evrelere göre yüzdesi analiz edilmiştir.

Yetişkinlerde obezite ve aşırı kilonun daha yüksek meme kanseri riskiyle ilişkili olduğu bildirilmiştir. Buradan yola çıkarak vücut kitle indeksinin meme kanserinin prognozuna olan etkisini araştırmak için retrospektif bir çalışma yürüttük. Çalışmamızda vücut kitle indeksinin meme kanserinin prognozu üzerine etkisi olduğu görülmüştür ancak değerlendirmemizde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, vücut kitle indeksi, yaşam süresi

ATRİYAL FİBRİLASYONU OLAN HASTALARDA KORONER ARTER HASTALIĞI SIKLIĞI

Bayram Ali UYSAL¹, Kadir ŞEKER¹, Büşra SAĞLAM², Bige BİLGE², Ali AÇIKGÜL², Eren KOÇKAR², Halil Eren YERLİKAYA², Mahmut Enes ERDEM², Mehmet KORKUT²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Atriyal fibrilasyon (AF), klinikte en sık tedavi edilen aritmidir. Prevalansı 55 yaş altı yetişkinlerde %0,1 ile 85 yaş üstü yetişkinlerde %10 arasında değişmektedir. İnme, kalp yetmezliği ve ani ölümün önemli nedenlerindedir. Sinsi başlangıcı ve belirgin semptomlarının olmaması nedeniyle AF tanı ve tedavisi optimal değildir. Semptomatik bireylerde (çarpıntı ve senkopu olanlarda), 12 derivasyonlu EKG tanı için standart kriterdir. Ayaktan EKG ölçümü ve akıllı tespit teknolojisi sayesinde, AF'nin postoperatif tekrarlama olasılığı azaltılabilir ve hastaların tedavisi gerçekleştirilebilir. AF'li hastalarda koroner arter hastalığı (KAH)'nı dışlamak için çok kesitli BT tarayıcıları (DSCT) ile konvansiyonel koroner anjiyografi görüntüleme testi uygulanabilir. Koroner anjiyografi işlemi kalp hastalığı tanısında altın standart tanı yöntemidir. KAH, dünyada morbidite ve mortalitenin önde gelen nedenlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Koroner anjiyografi koroner arter darlıkları hakkında bize güvenilir bilgi sağlar. AF'nin en sık nedenlerinden birisi de koroner arter hastalığıdır. Bu çalışmanın amacı AF'si olan hastalarda ciddi KAH sıklığını değerlendirmektir. Bizim çalışmamızda AF'si olan stabil angina pectoris (SAP) tanısı ile son 2 yıl içerisinde konvansiyonel koroner anjiyografi yapılan 180 hasta değerlendirilmiştir. %50 ve üzeri darlıklar ciddi darlık olarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya alınan hastaların yaş ortalaması 61,2 ± 15,7 idi ve %42'si kadındı. Çalışmamız sonucunda ciddi darlık saptanan hasta oranı %38,3 olarak saptandı. Semptomatik olan ve risk faktörleri bulunan AF hastalarında KAH'ın dışlanması amacıyla gerekli görüldüğü takdirde konvansiyonel koroner anjiyografi gibi invaziv yöntemlerle ileri değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: atriyal fibrilasyon, koroner arter hastalığı, koroner anjiyografi.

AVNRT ABLASYONU SONRASI QRS-T AÇILANMASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER

Bayram Ali UYSAL¹, Kadir ŞEKER¹, Ali Enes TURAN², Ayşe Sude ÖZER², Berk KAZMACI², Ceren YAVUZ², Fatma KARAÇETİN², Sezen Havva KORKMAZ²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

AVNRT (Atriyoventriküler nodal reentran taşikardi) ani başlayan ve sonlanan, genellikle yapısal kalp hastalığı olmayan paroksizmal supraventriküler taşikardi türüdür. AVNRT, atriyal fibrilasyon ve flutter dışındaki düzenli reentran paroksizmal supraventriküler taşikardinin en sık görülen tipidir. AVNRT tedavisi için radyofrekans ablasyonu, yüksek (%90-98) başarı oranı ve nispeten düşük komplikasyon oranı nedeniyle birinci basamak tedavi olarak önerilebilir. Ablasyon işlemi esnasında düzensiz kalp atışlarına neden olan elektrik sinyallerini kırmaya yardımcı olmak için kalbin içinde küçük yanıklar ve donmalar kullanılır. Kateter ablasyon semptomatik AVNRT hastaları için mevcut tedavi olup yaşam kalitesini önemli ölçüde artırır. AVNRT tanısı olup kateter ablasyon ile tedavi edilen hastaların prognozunun belirlenmesi için QRS-T açısı bize yol gösterici olabilir. Depolarizasyon ve repolarizasyonun ortalama vektörleri arasındaki farkın elektrokardiyogramdan türetilmiş bir ölçümü olan QRS-T açısının, son on yılda yapılan çok sayıda gözlemsel çalışmada ani kardiyak ölüm ve diğer ölümcül ve hastalıklı sonuçlarla ilişkili olduğu bulunmuştur. QRS eksenini T ekseninden çıkararak yüzey elektrokardiyografisinden kolaylıkla ölçüm yapılabilir. QRS ve T vektörleri arasındaki açı, kalbin ventriküllerinin depolarizasyon ve repolarizasyon süreçlerinin tutarlılığını veya tutarsızlığını yansıtır ve miyokardın genel elektriksel heterojenliğinin göstergelerinden biri olarak kabul edilir. Geniş bir QRS-T açısı ani kardiyak ölüm, koroner kalp hastalığı ve kalp yetersizliği gibi hastalıklar hakkında bize bilgi vermektedir. Bu çalışmanın amacı, AVNRT ablasyonu sonrası başarı oranlarını ve prognozu değerlendirmek için QRS-T açıları üzerinden AVNRT vakalarının retrospektif bir çalışmasını gerçekleştirmektir. Çalışma Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Kardiyoloji Servisine yatışı yapılan ve yaş ortalaması 49.90 ± 13.75 olan %61'i kadın toplam 77 AVNRT tanılı hasta üzerinde yapıldı. Bu projede de AVNRT ablasyonu geçirmiş hastaların ablasyon öncesi ve ablasyon sonrası EKG'lerindeki QRS-T açıları karşılaştırıldı. Ablasyon işlemi öncesi çekilen EKG'lerde QRS-T açısı 33.93 ± 35.51 bulunurken ablasyon işlemi sonrası QRS-T açısı 34.41 ± 34.42 bulundu ($q=0.05$). Bu çalışma neticesinde incelenmiş veriler sonucu AVNRT ablasyonu sonrası QRS-T açılanmasında anlamlı bir fark bulundu. Bu da AVNRT hastalarında ablasyon tedavisinin mortalite ve morbidite üzerine olumlu etkisi olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: atrioventriküler nodal reentran taşikardi, QRS-T açısı, ablasyon

MEZİAL TEMPORAL LOB EPİLEPSİSİNDE MİKRORNA'LARIN YERİ

Nihat ŞENGEZE¹, Aleyna DURMUŞ², Ceyda URHAN², Elif İNEL², Elif TÛTÛNCÛLER², Fadime AKTAŞ², Hatice Sertab MERGEN², Merve Ece KARAAHMETOĐLU², Ramazan ARASAN², Sude YALÇIN², Zeynep Ceren UĐUR²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nöroloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Epilepsi, beyin nöronlarının anormal ve yüksek oranda senkronize deşarjı ile oluşan beyin fonksiyonundaki patolojik bir durumdur. MikroRNA (miRNA), mRNA stabilitesini etkileyerek ve translasyonu inhibe ederek gen ekspresyonunu düzenleyebilen kodlayıcı olmayan RNA'lardan biridir. Aynı anda birden fazla mRNA'yı düzenleme yeteneği nedeniyle epilepsideki rolü daha belirgin hale gelmektedir. Sinir sistemi miRNA'ları temel olarak inflamatuvar yanıtlarda, nöronal nekrozda, apoptozda, dendritik büyümede, patolojik devre yeniden oluşumunda, glial hücre proliferasyonunda, epileptik ağların oluşumunda, bozulmuş nörotransmitter salınımında ve reseptör fonksiyonunda rol oynar. Kısacası sinir sistemindeki bir dizi patolojik değişiklik sonucu hipokampusta tekrarlanan bir uyarıcı döngü oluşturarak epilepsinin ortaya çıkmasına ve gelişmesine sebep olur. Temporal lob epilepsilerinin başlangıcının %80'i mezial temporal lob epilepsisi kaynaklıdır. Tedavisinde anti-nöbet ilaç kullanımı, cerrahi yaklaşımlar ve nörostimülasyon kullanılmaktadır. Anti-nöbet ilaç tedavisinde hastaların %20-30'unda ilaca direnç görülmektedir. Ek olarak, miRNA yalnızca epilepsinin patolojik süreçlerine dahil olmakla kalmayıp aynı zamanda ilaç direncini geçersiz kılacak potansiyel yeni bir terapötik hedef olarak da düşünülebilir. Yapılan araştırmalar sonucunda miR-134, miR-132, miR-146a, miR-34a, miR-187, miR-204 gibi birtakım miRNA'ların epilepsi patogeneğinde önemli rol oynadığı görülmüştür. Epilepsi ve miRNA'lar üzerine birçok çalışma vardır ve bu çalışmalar halen devam etmektedir. Son zamanlarda epilepside miRNA'ların kullanımı üzerine yapılan çalışmalar oldukça umut vericidir. MikroRNA'ların epilepsi vakalarında kullanılabilmesi için daha fazla hasta içeren klinik çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: anti-nöbet ilaç direnci, mezial temporal lob epilepsisi, mikroRNA

RATLARDA OLUŞTURULAN SİSTEMİK İNFLAMASYON MODELİNDE THERANEKRON'UN HEPATOPROTEKTİF ETKİLERİ: SIRT1/AKT/NRF2 YOLAĞININ ARAŞTIRILMASI

Muhammet Yusuf TEPEBAŞI¹, Halil AŞCI², Ahmethan DAL³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Genetik Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Çalışmamızda, antienflamatuvar ve antioksidan özelliği yanında yara iyileşmesinde de etkisi gösterilen theranekronun, deneysel sepsis modelinde kullanarak oluşan sistemik enflamasyonda koruyucu etkisini belirlemeyi amaçladık. *Tarantula cubensis*'in alkolik ekstraktı olan ve homeopatik bir ilaç olarak kullanılan Theranekron, antiflojistik, demarkatif, nekrotizan özelliklere sahiptir ve hayvanlarda tümöral hastalıklardan oral papillomatozise kadar pek çok endikasyonda kullanılmaktadır. Ayrıca yara modellerinde epitelizan ve antienflamatuvar özelliği yanında, aflatoksine bağlı karaciğer hasarında da antioksidan özelliği olduğu gösterilmiştir. Yapılmış olan deneysel projede 32 adet Wistar Albino cinsi erkek sıçan kullanılmıştır. Sıçanlar her grupta sekiz hayvan olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. Kontrol grubu, LPS grubu, LPS-Theranekron grubu ve Theranekron grubu şeklinde yapılan gruplamada LPS 5 mg/kg dozunda, Theranekron ise 0,2 ml 1:100 dilüsyonda uygulanmıştır. Sakrifikasyon sonra alınan karaciğer dokularında genetik olarak PCR yöntemi ile oksidatif stresin patofizyolojideki rolünü anlamak amacıyla SIRT1/AKT/NRF2 yolağındaki gen ekspresyonları incelenecektir. Ayrıca oksidatif stres parametrelerinden total oksidan durum ve total antioksidan durum biyokimyasal olarak gösterilecektir. Histopatolojik olarak ise inflamatuvar belirteçlere bakılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Theranekron, sepsis, inflamasyon, oksidatif stres

NANOFABRİKASYON YÖNTEMİYLE GALLİK ASİT İLE KAPLANAN DOUBLE-J VE FOLEY KATETERİN ANTİBAKTERİYEL VE ANTIÜROLİTİATİK ÖZELLİKLERİNİN GÖSTERİMİ

Halil AŞCI¹, Şule Sultan UĞUR², Sıla ŞAHİN³, Fatih Mehmet GÖNÜLER³, Toghrol ZEYNALOV³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Tekstil Bilimleri Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Projemizde ele aldığımız Double-J (üreteral) ve Foley (üriner) kateterler, tedavi hizmetlerinde sık kullanılan malzemelerdir. Faydalarına rağmen komplikasyonlara karşı risk faktörlerini arttırmalar. Buradaki iki temel komplikasyon; üriner sistem enfeksiyonu ve enkrustasyondur. Üriner kateter kullanımı, kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonunun (ÜSE) en büyük nedenidir. ÜSE sonucu antibiyotik kullanımı ve beraberinde direnci artmakta, sepsis gibi ölüme dahi varabilen ciddi komplikasyonlar gelişebilmekte, hastane masrafları artmaktadır. İkinci temel komplikasyon olan enkrustasyon, kateter yüzey ve lümeninde kimyasal kompozit olarak üriner sistem taşına benzer mineral kristallerin toplanmasına denir. Enkrustasyon sonucu hidronefroz, üreteral avülsiyon, ürosepsis gibi ciddi komplikasyonlar gelişebilmektedir. Gallik asit (GA) antibakteriyel ve antiürolitiatik özelliklere sahip bir maddedir. Biyofilm yapısının oluşumunu baskıladığı, bazı ilaçlarla beraber kullanımında antibiyotik direncini azalttığı ve bakteriyel kapsül oluşumunu inhibe edici antibakteriyel özellikleri çalışmalarla ortaya konulmuştur. Antiürolitiatik özelliği de taş oluşumunda ilk basamak olan çekirdeklenme aşamasını engelleyici, hidroksiapatit kristallerinin büyümesini yavaşlatıcı, kalsiyum konsantrasyonunu düşürücü etkileri sebebiyle, ilgili çalışmalarla kanıtlamıştır. Antiinflamatuvar ve antioksidan özellikleri de bulunmaktadır. Nanofabrikasyon 1-100 nm aralığındaki maddelerin işlenmesidir. Biyomühendislikte en sık kullanılan teknik çok tabakalı katlama (Lbl) yöntemidir. Malzemeyi sırasıyla polikasyon ve polianyon maddelerle yıkamayı esas alır. Projemizin amacı nanofabrikasyon yöntemiyle kateter yüzeyini antibakteriyel ve antiürolitiatik özelliklere sahip GA ile kaplamaktır. Bu amaçla in vitro ve in vivo deney modelleri planlanmıştır. In vitro deney modelinin bir kısmı ön çalışma amaçlı yapılmıştır. Ön çalışma için nanofabrikasyon ile GA kaplamalı Foley kateter üretilmiştir. Üretilen kateterler AATCC 100 ve direkt kontakt test metoduyla antibakteriyelite testlerine tabii tutulmuştur. Testlerden anlamlı pozitif sonuç alınmış ve sonuçlar ön çalışma bulgusu olarak projemizde yer almıştır. In vivo deney için 2 ayrı deney modeli hazırlanmıştır. Birinci deney Yeni Zelanda tavşanlarından oluşan 11 farklı gruba sistoskop yardımıyla yerleştirilen GA kaplı Double-J kateterin antiürolitiatik ve antibakteriyelite özelliklerinin incelenmesini içerirken; ikinci deneyde Yeni Zelanda tavşanından oluşan 5 farklı gruba uygulanan GA kaplı Foley kateterin, antibakteriyelite özelliği test edilecektir. Her iki deneyde kateterlerin anti-inflamatuvar ve antioksidan özelliği incelenecektir. Deneyler sonunda anlamlı bir sonuç elde edilmesi halinde GA kaplı Foley ve Double-J kateter için patent başvurusunun yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gallik asit, nanofabrikasyon, foley kateter

GÖRME ENGELLİLİK PREVALANSI VE NEDENLERİ

Mustafa Enes DEMİRBİLEK¹, Ahmet Eren YERLİKAYA¹, Havvanur GÜMÜŞEL¹, Aslı DEDEOĞLU¹, Tuğba KESKİN¹, Dilek ÖZKAYA²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Engelliler hakkındaki kanuna göre; doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişi “engelli” ya da “özürlü” olarak tanımlanmıştır. Dünya nüfusunun %15’ini engelli bireyler oluşturmaktadır, yani dünyada 1 milyar engelli birey bulunmaktadır. Türkiye’de ise Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın 2023 yılında yayınlanan Engelli ve Yaşlı İstatistik Bültenine göre Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engelli sayısı 2.511.950’dir (1.414.643’ü erkek, 1.097.307’si kadın). Bu bültende ağır engeli olan kişi sayısı 775.012 olarak bildirilmiştir. Veri sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engellilerin engel gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında; %9,5 görme, %7,9 işitme, %1,5 dil ve konuşma, %13,7 ortopedik, %17 zihinsel, %7,5 ruhsal ve duyuşsal, %40,6 kronik hastalıklar ve %1,9’unu da diğer hastalıklar oluşturmaktadır. Engellilik aslında sadece kişinin kendisini değil, aile üyelerini ve yakın çevresini hem psikolojik hem de ekonomik olarak etkileyen sosyal bir sorundur. Bu nedenle engellilikten etkilenen kişi sayısı engelli sayısı ile sınırlı değildir.

“Görme engelli” ise tek veya iki gözünde tam veya kısmi görme kaybı veya bozukluğu olan kişi olarak tanımlanmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)’nün görme engelli kavramına ilişkin yapmış olduğu sınıflandırmaya göre görme yetersizliği; normal görme, orta düzey görme yetersizliği (az gören), ağır düzey görme yetersizliği ve körlük olmak üzere dört bölüme ayrılmaktadır. Yasal tanıma göre kör; tashihle görme keskinliğinin 0.1 (20/200)’den daha az olması ya da görme alanı 20 derecelik açıyı aşmayan kişilere denir. Az gören ise tashihle görme keskinliği 20/70 ile 20/200 arasında olan kişilere denilmektedir. DSÖ verilerine göre dünyada az gören insan sayısı 285 milyon iken, “kör” sınıfında değerlendirilen insan sayısı 39 milyondur. Türkiye’de ise görme engelli kişi sayısı 215 bin olarak bildirilmiştir.

DSÖ verilerine göre katarakt, glokom, yaşa bağlı makula dejenerasyonu, çocukluk çağı körlüğü, korneal opasiteler, düzeltilmemiş refraksiyon kusurları, travma ve diyabetik retinopati görme engeline neden olan hastalıklar arasındadır. Farklı coğrafik bölgelere ve etnik gruplara göre görme engelinin prevalansı ve etyolojisi değişiklik gösterebilir. Nüfus artışı ve yaşlanma da görme engelli kişi sayısında artışa neden olabilir.

Görme engelli prevalansının ve nedenlerinin bilinmesi halk sağlığı politikalarının planlanması, sağlık hizmetlerine bütçe ayrılması ve görme engelliliği konusunda halkın bilinçlendirilmesi açısından oldukça önemlidir. Görme engeline neden olan oküler hastalıkların epidemiyolojisi ile ilgili veri elde edebilmek için popülasyona dayalı kesitsel çalışmalara ihtiyaç vardır. Ülkemizde görme engelliliğinin nedenlerini ve prevalansını araştıran sınırlı sayıda çalışma vardır. Bu derlemede görme engeline neden olan hastalıkların belirlenip bu hastalıkların tedavisinin, daha da önemlisi önlenmesinin göz sağlığı hizmetlerinde öncelik, ihtiyaç ve planlamaların yapılmasında oldukça önemli olduğunun vurgulanması amaçlanmıştır. Biz de bu konuyla ilgili olarak hastanemiz sağlık kuruluna başvurarak göz hastalıkları açısından engelli olan kişi sayısı ve engelliliğe neden olan oküler hastalıkları belirlemeyi amaçlayan bir çalışma yapmayı planlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: engelli, görme engelli, prevalans

EKSUDATİF YAŞA BAĞLI MAKULA DEJENERASYONUNDA İNFLAMATUAR BİYOBELİRTEÇLER

Vehbi Said IMIZOĞLU¹, Halise AYDEMİR¹, Musa ÇETİN¹, Hatice Nur DİNÇ¹, Dilek ÖZKAYA²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Gelişmiş ülkelerde santral görme kaybının en sık nedeni olan yaşa bağlı makula dejenerasyonu (YBMD), makulada fotoreseptör, retina pigment epiteli (RPE), Bruch membranı ve koryokapillarisin hasarı ile karakterize kompleks ve multifaktöriyel bir hastalıktır. Dünya çapında 196 milyon insanı etkileyen YBMD'nin, 2040 yılında yaklaşık 288 milyon insanı etkileyeceği tahmin edilmektedir. Tüm YBMD olgularının %85-90'ını oluşturan kuru (neovasküler olmayan/atrofik) tip YBMD'de druzenler, RPE'de pigmenter değişiklikler ve atrofi gözlenirken bu olguların %10-12'sinde ağır görme kaybı görülür. Tüm YBMD olgularının %10-15'ini oluşturan yaş (neovasküler/eksudatif) tip YBMD ise subretinal ve/veya intraretinal eksudasyonla ilişkili koroid neovaskülarizasyonu ve RPE dekolmanı ile karakterize olup bu olguların %88'inde ağır görme kaybı görülür. En önemli risk faktörü ileri yaş olan YBMD'de diğer risk faktörleri arasında kadın cinsiyet, ırk, genetik faktörler, açık göz rengi, obezite, sigara kullanımı, güneş ışınlarına maruziyet, kardiyovasküler hastalıklar, hipertansiyon ve diyabet gibi kronik hastalıklar sayılabilir. YBMD'nin patofizyolojisi henüz tam olarak aydınlatılamamıştır. Yaşlanma, genetik yatkınlık ve çevresel faktörlerden etkilenen YBMD'nin kompleks etyolojisi hücrenel, biyokimyasal ve moleküler süreçlerle ilişkilidir. YBMD patogenezinde primer mekanizma RPE disfonksiyonudur. Normal yaşlanma sürecinde dış retinada fotoreseptör kaybı, Bruch membranında kalınlaşma, koroidal incelme ve sert druzenler olarak adlandırılan küçük subretinal depozit oluşumları gibi değişiklikler ortaya çıkar. Druzenler RPE altındaki lipid ve protein birikimleridir. YBMD'de ise bu değişiklikler daha da şiddetlidir. YBMD'nin görmeyi etkilemeyen erken evrelerinde RPE bazal membranı ile Bruch membranı arasında büyük, hücre dışı subretinal depozitler olan yumuşak druzenler ve RPE'nin apikal yüzlerinde bulunan retiküler psödodruzenler görülür. Bu druzenler RPE ve Bruch membranı arasındaki sıvı akışına engel olarak ve RPE'yi koroidden kimyasal ve mekanik olarak ayırarak RPE'nin perfüzyonunu daha da azaltır ve sonuçta RPE hasarına neden olurlar. Hücrenel stresle birlikte RPE hasarı dokuda immün bir reaksiyon oluşturur. Bu reaksiyon pro-angiogenik faktörlerin üretimini uyarak koroidal neovaskülarizasyon oluşumuna neden olmaktadır. Literatürde yapılan çalışmalarda YBMD patogenezinde genetik ve çevresel faktörler dışında inflamasyon ve oksidatif stresin de kritik bir role sahip olduğu gösterilmiştir. Druzenlerle karakterize erken evre YBMD'de druzenler kompleman faktör H, kompleman komponent ve amiloid P komponenti gibi birçok inflamatuvar moleküller içerir. Ayrıca histolojik araştırmalarda Bruch membranındaki inflamatuvar hücreler ve druzenlerdeki C3a ve C5a gibi proinflamatuvar mediatörlerin vasküler endotelial büyüme faktörünü (VEGF) stimüle ederek neovasküler YBMD'ye neden olduğu gösterilmiştir. YBMD hastalarının serumlarında C-reaktif protein (CRP), tümör nekroz faktör α (TNF- α), interlökin (IL)-1 α ve 1 β , IL-6, IL-13, IL-17'nin artması ve aköz hümede IL-13'ün yükselmesi YBMD'nin inflamatuvar bir hastalık olduğu hipotezini desteklemektedir. Nötrofil/lenfosit oranı (NLO) ve platelet/lenfosit oranı (PLO) sistemik inflamasyonu gösteren biyobelirteçlerdir. NLO ve PLO kardiyovasküler ve endokrinolojik hastalıklar, maligniteler ve son dönem böbrek hastalığı gibi inflamatuvar durumlarla ilişkili olup inflamasyonun güvenilir bir göstergesidir. Yapılan çalışmalarda bu biyobelirteçlerin kuru göz, pterijum, glokom, psödoekfoliasyon gibi oftalmolojik hastalardaki rolü de araştırılmıştır. İnflamasyonun YBMD patogenezindeki rolü dikkate alınarak yapılan bazı çalışmalarda NLO ve PLO gibi inflamatuvar biyobelirteçlerin özellikle eksudatif YBMD hastalarında artmış olduğu gösterilmiştir. Bu derleme YBMD'de inflamasyonun önemini vurgulamak amacıyla hazırlanmış olup, biz de kliniğimizde eksudatif YBMD hastalarındaki inflamatuvar biyobelirteçleri kontrol grubuyla karşılaştıran bir çalışma yapmayı planlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Yaşa bağlı makula dejenerasyonu, inflamasyon, nötrofil/lenfosit oranı, platelet/lenfosit oranı

BASI YARASINDA ELEKTRİK ALANIN ETKİLERİ VE KULLANIM ALANLARI

Mustafa Soner ÖZCAN¹, Halil AŞCI², Mustafa Soner ÖZCAN¹, Muhammed Yusuf YANMAZ³, Ahmet Tarık ATABEY³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Bası yaraları, hastaneye yatırılan veya uzun süreli yatılı bakım gerektiren hastalarda karşılaşılan en yaygın durumlar arasındadır. Tüm dünyada ve ülkemizde hastalar ve tıbbi personel için klinik bir sorundur. Tedavisi çoğu durumda sıklıkla maliyetli müdahalelerin uygulanmasını içeren uzun bir süreçtir. Günümüzde, ne yazık ki mevcut tedavilerin pahalı oluşu, kolay ulaşılabilir olmaması nedeniyle bası yaralarının tedavileri sınırlanmıştır ve ülkemizde büyük bir sorun teşkil etmektedir. Sağlık uygulayıcıları hastaları konservatif tedaviler ve pozisyonlama, yara bakımı, havalı yatak uygulaması gibi bir takım önleyici uygulamalar ile müdahale etmek durumunda kalmakta ve bu uygulamaların da çoğu zaman literatürdeki verilere bakıldığında yetersiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle, bu tedavi edilemeyen yaraların iyileşmesini etkili bir şekilde teşvik eden ve hızlandıran yeni yöntemlerin geliştirilmesi önemlidir. Bası yaralarına elektrik uygulaması uzun yıllardan beri kullanılmaktadır ve gerek in-vivo, gerekse in-vitro çalışmalarla etkinliği kanıtlanmıştır. Elektrik uygulamaları etkisini, proinflatuar sitokinlerin ekspresyonunu azaltarak, anjiyogenik faktörler, endotelial ve fibroblast büyüme faktörleri gibi yara iyileşmesinin proliferatif fazına katılan faktörlerin üretimini artırması, nitrik oksit salınımını artırarak dolaşımı iyileştirme gibi etkilerle gösterir. Randomize kontrollü çalışmalardan elde edilen veriler ve bası yarası ile ilgili kılavuzlar elektrik uygulamasının tedavide kullanılmasını önermektedir. Ancak literatürde, elektrik stimülasyon tedavisinin olumsuz sonuçları bildirilmiştir ve hastaya temas etme gerekliliği nedeniyle, her ne kadar etkin görülse de kullanımında çekincelere neden olmuştur. Bundan dolayı darbeli elektrik alanın bası yarası üzerine, uygulamayı planladığımız deneyler ile hem profilaktik hem de tedavi edici etkilerini araştırmayı amaçladık. Bu amaçla hastalara non-invaziv olarak uygulanabilecek, ergonomik, kullanım sahası geniş, ekonomik açıdan uygun bir cihaz geliştirilmesi de planlanmaktadır. Bu cihazın prototip tasarımı yapılmış olup patent başvurusunda bulunulmuştur. Deneysel yara modeli ile yaptığımız ön çalışmada ratlarda darbeli elektrik alan uygulamasının sonucunda en belirgin iyileşmenin 30 dakikalık grupta gözlemlendiğini, 60 dakikalık uygulamada ise iyileşme üzerinde olumsuz bir etki kaydedildiğini göstermiştir. 30 dakikalık uygulamanın yeniden epitelizasyonu, neovaskülarizasyonu, granülasyon dokusu oluşumunu teşvik etmede, enflamasyonu azaltmada ve ülser alanını küçültmede etkili olduğu bulunmuştur. Elde edilen veriler ışığında uygulanacak yöntemin süre, sıklık, profilaktik ve terapötik özelliklerini belirlemek adına 2 farklı deney planı belirlenmiştir. Sonuçlar belirlenen histolojik, immunohistokimyasal ve genetik analizler sonucunda elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemler ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: bası yarası, elektrik alan, tedavi

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ'NE GELEN MEME KANSERİ HASTALARININ EVRELERİNE GÖRE TANI KONMA YÜZDESİ VE BULGULARI

Ezgi GÜL¹, Miraç Ata ÖZATA¹, Ayşenur BARIŞ¹, Emine Elif ÖZKAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Meme kanseri, dünyada ve Türkiye'de kadınlarda en sık görülen ve en fazla ölüme neden olan kanser türüdür. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2018 yılı verilerine göre her yıl 2.1 milyon kadın meme kanserine yakalanmakta olup, 627.000 kadının bu kanserden hayatını kaybettiği tahmin edilmektedir. Günümüzde, düzenli mamografi taramalarının meme kanserine bağlı ölüm oranını azalttığı gösterilmiştir. Biz de çalışmamızda proje hedefimiz kanser kayıtçılığında öncü görevimizin devamı ve kayıt sistemlerinin giderek daha da iyileştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla Akdeniz bölgesindeki kanser vakalarının önemli bir bölümünün başvurduğu merkez olan SDÜ Tıp Fakültesi Hastanesinde radyoterapi uygulanan meme kanseri tanılı olguları klinik ve demografik açıdan incelemeyi amaçladık.

Çalışmamızda 2020-2023 yılları arasında Süleyman Demirel Üniversitesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalında radyoterapi uygulanan 75 olgunun arşiv dosyaları ve elektronik dosyalar kullanılarak toplanan verileri tek bir veri tabanında istatistiksel olarak değerlendirildi.

Meme kanseri tanısı alan 75 olgunun %98,6'sı (74 olgu) kadın, %1,3'ü (1 olgu) erkektir. Erkek olgumuz 73 yaşında, kadın olgularımız 28-77 yaşları arasında olup bu çalışmanın devamında sadece kadın olgular ele alınacaktır. Evreleri değerlendirilen meme kanseri olgularının %45,4'ünün (34 olgu) lokalize, %54,6'sının (41 olgu) metastatik evrede olduğu saptanmıştır. Olguların evrelere göre yüzdesi T1 21 olgu (%28), T2 32 olgu (%42,6), T3 12 olgu (%16); T4 10 olgu (%13), N0 37 olgu (%49,3), N1 19 olgu (%25,3), N2 11 olgu (%14,6) , N3 5 olgu olduğu saptanmış, 3 olgu ise NX olarak değerlendirilmiştir. En sık lokalizasyon göğüs duvarıdır. Ayrıca in situ meme kanseri tanısı, 50 yaş altındaki olgularda 50 yaş ve üzerindeki olgulardan daha sık görülmektedir. Tedavide ise 51 olguda (%68) cerrahi, 4 olguda (%5,2) radyoterapi, 45 olguda (%57) kemoterapi, 9 olguda (%12) hormon tedavisi uygulanmış olup 10 olguda (%13,2) bu 4 tedaviden herhangi biri uygulanmamıştır.

Kadınlar arasında en sık görülen kanser türü olan meme kanserinin erken tanısı için toplumun bilinçlendirilmesi ve tarama programlarına katılımı gereklidir. Toplumun hastalık semptomları açısından bilinçli olmasının erken tanı oranlarını arttıracığı beklenmektedir. Türkiye'de elde olan kanser istatistik verilerinin ve var olan kayıt sistemlerinin yetersizliği nedeni ile kanser probleminin büyüklüğü tam ve ayrıntılı bir biçimde ortaya konamamaktadır. Türkiye'deki kanser probleminin gerçek büyüklüğünün belirlenmesi için dünya kanser kayıt sistemleri kalitesinde toplum tabanlı kayıt sistemlerinin ülke çapında oluşturulması, kanser kayıtlarının bir devlet politikası olarak üzerinde dikkatle durulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: meme kanseri, radyoterapi, evreleme, prognoz

KEMİK METASTAZLARINDA RADYOTERAPİNİN ROLÜ

İdil YILMAZ¹, Veli Mert GÜLEÇ¹, Efe Berke KAYA¹, Emine Elif ÖZKAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi Ana Bilim Dalı

ÖZET

Kanser hastalarında solid organ metastazlarından sonra 3. en sık metastaz hedefi kemiktir. Tüm kanser hastalarının yaklaşık %50'sinde takip sürecinde kemik metastazı ile karşılaşılır. Radyoterapi (RT), kemik metastazlarının tedavisinde ağrının giderilmesi, analjezik ihtiyacının azaltılması, patolojik kırık oluşumunun önlenmesi amacıyla sıklıkla başvurulan etkin bir yöntemdir. Kemik metastazları olan hastalar, günümüzde hem kemoterapi hem de radyoterapideki gelişmelerin sonucunda düşünüldüğünün aksine uzun yıllar yaşayabilmekte hatta yalnızca kemik metastazlı hastalarda, kür dahi sağlanabilmektedir. Kemik metastazların %85'ini meme, prostat ve akciğer kanserli olgularda görülmekte ve bu hastaların %20'sinde metastaz ilk bulgu olarak ortaya çıkmaktadır.

Yaptığımız derlemede kemik metastazlarının ve analjezik etkinin patogenezi, tedavi modalitesinin seçimini etkileyen faktörler, palyatif radyoterapi uygulama şekilleri ve radyoterapi toksisitesi konularına güncel literatür eşliğinde ışık tutmaya çalıştık. Sonuç olarak, RT kemik metastazlarının tedavisinde etkin lokal tedavi seçeneğidir. Hastaların yakın takibi; akut dönemde ortaya çıkan yan etki ve ağrı alevlenmesinin kontrol altına alınması, mevcut analjezik kullanımının yeniden düzenlenmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: kemik metastazı, ağrı palyasyonu, radyoterapi

DARBELİ ELEKTRİK ALANIN KAN BEYİN BARIYERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Pinar KARABACAK¹, Halil AŞCI², Selçuk ÇÖMLEKÇİ³, İlknur AYDIN⁴, Zeynep Nehir ÖZCAN⁴

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Fakültesi Telekomünikasyon Ana Bilim Dalı

⁴Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Kan-beyin bariyeri (KBB), merkezi sinir sisteminin (MSS) mikro damar yapısını tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Bu yapı MSS'ye geçen moleküllerin, iyonların ve hücrelerin geçişini kısıtlayarak kontrollü bir düzenleme yapmaktadır. KBB homeostazisi kontrol etmekte ve kandaki ksenobiyotikler gibi zararlı ve yabancı maddelerin geçişini engelleyerek beyni korumaktadır. KBB'nin özel seçici geçirgenliği sayesinde beyni birçok hasardan koruması insan sağlığı için elzem olmakla beraber bazı özel durumlarda bu geçirgenliğin isteğe bağlı artışı faydalı olabilecektir. Beyin dokusunda meydana gelen hastalıkların tedavilerinde veya ameliyata girecek hastalara verilen ilaç ve anesteziğin daha düşük dozlarda verilerek etkinliğinin sağlanarak, hastayı birtakım yan etkilerden korumak için bu geçirgenlik artışı fayda sağlayacaktır. Kanser hastalıklarında antineoplastik ajanların beyne geçebilmesi, ameliyata alınacak olan hastalara uygulanacak anesteziğin daha düşük dozlarda beyne geçerek hastayı uyutabilmesi örnek olarak gösterilebilir. Ancak bu geçirgenlik artışı hasar oluşturmadan gerçekleştirilmeli ve geri dönüşümlü olmalıdır. Çeşitli yöntemler ile gerçekleşen geçirgenlik artışının geri dönmemesi periferik olaylardan etkilenme açısından da çok önemlidir. Hastalık sonrası rutin hayatta alınabilecek ksenobiyotiklerin veya periferik kompartmanda meydana gelebilecek herhangi bir metabolik ve biyokimyasal reaksiyonların beyni etkilemesine neden olacaktır. Bu geçirgenlik artışının isteğe bağlı olması ilaç yönlendirme mekanizmalarına da katkı sağlayacaktır. Non-invaziv olarak kullanılan lipidasyon ve antikor tabanlı taşıma sistemleriyle KBB'yi geçmesini istediğimiz moleküllere bazı ek özellikler eklenerek, exosome aracılı taşıma kullanarak veya virus aracılığıyla KBB'nin geçirgenliği bozarak uygulanan yöntemler mevcuttur. Uygulamayı düşündüğümüz bu yöntemde ise, KBB geçirgenliğinin artmasıyla, bahsedilen yöntemlere alternatif olarak uygulanan ilaçların beyne geçişi kolaylaştırılmış olacaktır. Bu projede, sağlıklı beyinlerde sınırlı olan KBB geçirgenliğini, Elektrik Alan (EA) kullanılarak hasar oluşturmadan artırmak için çalışmalar yapılmıştır. Son yıllarda EA'nın KBB geçirgenliği üzerinde etkileriyle ilgili araştırmalar artmıştır. Bunun nedeni, EA yönteminin non-invaziv, yan etkilerinin çok az ve geçirgenlik üzerinde faydalı etkilerinin olmasıdır. Araştırmalarda kullanılan EA uygulama süreleri ve frekansları farklılık göstermektedir. İdeal süre ve frekans bulunmamaktadır. EA, KBB'yi Tight Junction (TJ) ve hücre içi geçirgenliğin artması gibi birçok yolak üzerinden etkilemektedir. Ayrıca EA astrositlerde ERK yolağını aktive ederek astrosit göçünü sağlayarakta KBB'de geçirgenlik artışına neden olmaktadır. EA 10kV/m olarak oluşturulacak ve KBB üzerindeki geçirgenlik artırıcı etkisi araştırılacaktır. KBB geçirgenliğini arttırdığını ispat etmek için birçok yöntem kullanılmıştır. Bunlar immünohistokimyasal, histopatolojik ve biyokimyasal analizler ile MRI görüntüleme olarak sınıflandırılabilir. Çalışmamızda histopatolojik, genetik yöntemler yanında MR ile KBB'nin fiziksel olarak açıldığı ispatlanacaktır. Yine KBB bariyerinin açılması yanında kapandığı sürelerde belirlenecektir. Bir anestezi ilaç olan ketaminin kan beyin bariyeri açılması ile etkinliğinin değişip değişmeyeceği ve beyindeki ketamin konsantrasyonunun tespit edilerek cihazın klinikteki etkinliği değerlendirilecektir. Bu bilgiler ışığında bu projede amaçlanan, Darbeli EA'nın KBB geçirgenliğini geri dönüşümlü olarak artırdığını ve yan etkilerinin olmadığını göstermektir. KBB geçirgenliğinin geri dönüşlü olarak artması rutin uygulamalarda kullanılan KBB'yi geçemeyen ilaçların daha verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Anestezi maddeler gibi KBB'yi geçen ilaçların ise dozlarının azaltılarak olası yan etkilerinin önüne de geçilmiş olacaktır.

KALSİYUMUN EPİLEPSİ PATOFİZYOLOJİSİNDEKİ ROLÜ

Elif Feyza GÖKSAKAL¹, Amine Şimay KILIÇ¹, Sarper YÜKSEL¹, Salih Enez DÖNMEZ¹, Ömer ÇELİK²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Biyofizik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Epilepsi, tekrarlayıcı nöbetlerle karakterize bir nörolojik bozukluktur ve dünya çapında milyonlarca insanı etkiler. Bu bildiride, epilepsi patofizyolojisinde kalsiyumun rolü incelenmiştir. Steinlein (2004) epileptik aktivitenin kalsiyum sinyalleriyle ilişkili olduğunu belirtmiştir. Kalsiyumun nöronal iletişimdeki önemi vurgulanarak, sinir hücrelerindeki rolü ve nörotransmitter salınımını tetiklemedeki etkisi açıklanmıştır. Epileptik nöbetlerin tetiklenmesi ve yayılmasında kalsiyumun kritik bir faktör olduğu belirtilmiştir. Çeşitli araştırmalar, kalsiyum kanallarının anormal aktivitesinin epileptik aktivitenin artmasına ve nöbetlerin sıklığının artmasına neden olabileceğini göstermektedir. Löscher ve Brandt (2010), kalsiyum kanal antagonistlerinin epilepsi tedavisindeki potansiyelini tartışmaktadır. Kalsiyum kanal blokerlerinin epileptik aktiviteyi azaltabileceği ve nöbetlerin şiddetini hafifletebileceği vurgulanmıştır. Bildiri, kalsiyumun epilepsi tedavisindeki potansiyelini ele alarak, gelecekteki araştırmalar için bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, kalsiyumun epilepsi patofizyolojisinde karmaşık ve çok yönlü bir rol oynadığı ve gelecekteki çalışmaların bu alandaki anlayışımızı artıracığı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: epilepsi, kalsiyum, nörodejeneratif hastalık

TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 3 ÖĞRENCİLERİNİN HAMİLE KADINLARDA DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİNİ VE TEDAVİ YOLLARINI DEĞERLENDİRMESİ

Osman GÜRDAL¹, Gizem CENGİZ², Açılai TÜFEKÇİ², Sena Nur GÖKOĞLU²,
Atiye Lügen TEMEL², Şeyma BERKHAN²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Hamilelik sırasında demir eksikliği anemisi sık görülen bir durumdur ve dünya genelinde birçok kadını etkiler. Bu durum, yüksek gelirli ülkelerdeki kadınların %15-20'sini; düşük gelirli, orta gelirli ve yüksek doğum oranına sahip ülkelerdeki kadınların %50'sinden fazlasını etkiler. Dünya Sağlık Örgütüne göre hamilelerde hemoglobin değerinin 11gr/dl'den düşük oluşu anemi tanısını koydurur. 10-11 gr/dl aralığını hafif, 8.5-10 gr/dl aralığını orta ve 8.5 gr/dl altını şiddetli olarak sınıflandırmak mümkündür. En sık görülen demir eksikliği anemisinin ayırıcı tanısında MCV (mean corpuscular volume) değerinin 80 fl'den düşük oluşuna bağlı olan mikrositer anemi, ferritin değerinin 20 ml/ng'den düşük oluşu ve periferik kan yaymadaki kalem hücrelerin görülmesi önemlidir. Klinikte ise demir eksikliği anemisi, postpartum kanama, kan transfüzyonu, enfeksiyon, prematüre doğum, gebelik yaşına göre küçük bebekler, emzirme zorlukları, yaşam kalitesinde bozulma ve ciddi durumlarda anne ölümü gibi bir dizi olumsuz sonuca yol açabilir. Hamilelik sırasında, demir eksikliği anemisinin tedavisi için ilk tercih edilen yöntem oral demir takviyesidir ancak sindirim sistemi yan etkileri nedeniyle hasta uyumunun azalması riski vardır. Hemoglobin ve demir depolarının restorasyonu biyoyararlanım düşüklüğü nedeniyle birkaç hafta sürebilir bu da geç hamilelikte kullanımını sınırlayabilir. İntravenöz demir, ciddi anemisi olan kadınlar için, oral demiri tolere edemeyen veya kullanamayan kadınlar için ve geç hamilelikte rol oynamaktadır ancak fetal gelişim endişeleri nedeniyle ilk trimesterde intravenöz demir kullanımı önerilmez ayrıca intravenöz demir uygulamasının çeşitli alerjik reaksiyonlar ve hatta anafeksiye neden olma riski yüzünden hasta yatışı gerektirmesi dezavantajlardan biri olarak sayılabilir. Farklı bir yöntem olan intramüsküler demir takviyeleri, hemoglobin seviyelerini hızlı bir şekilde artırabilir ancak uygulama zorluğu ve yan etkiler nedeniyle tercih edilmeyebilir. Bu nedenle hamilelik sırasında demir eksikliği anemisinin tedavisi ile ilgili en etkili hazırlık veya uygulama yönteminin belirlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: gebelik, demir eksikliği anemisi, tıp öğrencisi

TİNEA KORPORİS OLGUSU

Dilber Sevgi ŞAHİN¹, Yazel GENÇ¹, Berfin ATEŞ¹, Sümeyye AĞILKAYA¹, Selma KORKMAZ²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 2 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Dermatofit enfeksiyonları, derinin yüzeysel mantar enfeksiyonları içinde en sık görülen grupta yer alır. Dermatofitler epidermis, kıl ve tırnak gibi keratinize dokularda enfeksiyon yaparlar. Bu hastalıklarda etkenin patojenik özellikleri, miktarı ve konağın direncine bağlı olarak farklı klinik tablolar görülebilmektedir. Burada 19 yaşında tinea korporis tanısı alan bir kadın hasta sunulmuştur.

On dokuz yaşında kadın hasta sol kol ve sağ bacak üzerinde kaşıntılı kızamık döküntüler nedeniyle başvurdu. Hasta bu şikayetlerine yönelik herhangi bir tedavi almadığını ifade etti. Hastanın öz ve soy geçmişinde özellik yoktu. Dermatolojik muayenesinde; sol kolda ve sağ bacakta sınırları belirgin olarak keskin görünümde olan eritemli ve skuamlı plaklar görüldü. Tanıya yönelik yapılan nativ incelemede ışık mikroskobunda mantar hifleri görüldü. Hastaya tinea korporis tanısı konuldu ve topikal antifungal tedavi düzenlenerek klinik takibe alındı.

Dermatofitler konidyal yapılarına göre 3 grupta incelenirler. Bunlar; trikofiton, mikrosporum, ve epidermofiton olarak adlandırılırlar. Dermatofitler doğada, insanda, hayvanda ve toprakta bulunurlar. Dermatofitlerin neden olduğu klinik enfeksiyonlar isimlendirilirken "tinea" terimi tutulan vücut bölgesinin latince adının önüne getirilir. T. kapitis saçlı deri, T. fasialis yüz, T. korporis gövde, T.pedis ayaktaki dermatofit enfeksiyonunu, T. inguinalis ya da kruris inguinal bölgeyi, T. manum elde ve T. Unguium ise tırnakta olan dermatofit enfeksiyonunu tanımlar. Hastalığın tedavisinde, yerleşim yeri ve klinik şiddetine göre topikal ve sistemik antifungal ilaçlar verilmektedir. Yüzeysel dermatofit enfeksiyonlarında otoinokülasyonun, bulaşın ve hastalık tekrarının engellenmesinin yanı sıra hastalığa eğilim yaratan faktörlerin ortadan kaldırılması oldukça önem taşır. Hastanın çevresindeki enfekte kişilerin veya hayvanların eş zamanlı tedavisi çok önemlidir. Bu olgu, ülkemizde yaygın olarak görülen dermatofit enfeksiyonlarının tanı, ayırıcı tanı ve tedavisi konusunda farkındalığı artırmak amacıyla sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: dermatofit, tinea, antifungal

PSORİASİS VULGARİS: BİR VAKA SUNUMU

Ceylin ÖZBABALIK¹, Fadime TURAN¹, Yunus Emre BOZKURT¹, Yavuz Selim KARAMAN¹, Şevket Eralp BARDAK¹, Selma KORKMAZ²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 2 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Psoriasis, keskin sınırlı eritemli ve skuamli plaklarla karakterize, kronik, inflamatuvar bir hastalıktır. Normal popülasyonda ortalama %1-3 oranında görülmektedir. Hastalığın plak psoriasis, guttat psoriasis, invers psoriasis, eritrodermik psoriasis ve püstüler psoriasis gibi klinik alt tipleri bulunmaktadır. Fiziksel ve kimyasal travmalar, psikolojik stres gibi dış tetikleyiciler genetik olarak yatkın bireylerde psoriasis gelişimini tetikleyerek hastalığın başlangıcında rol oynayabilir. Tedavi hastalığın klinik tipi ve şiddetine göre düzenlenir. Burada 32 yaşında psoriasis vulgaris tanısı konulan erkek hasta sunulmuştur.

Otuz iki yaşında erkek hasta yaklaşık 18 yıldır vücutta olan kızamık kepekli yaralar şikâyeti ile başvurdu. Yapılan dermatolojik muayenesinde gövde ön yüzde ve sırtta, bilateral ekstremitelerde eritemli, beyaz renkte skuamli plaklar izlendiği plaklar gözlemlendi. Hasta bu şikâyetlerine yönelik çeşitli topikal tedaviler, fototerapi ve sistemik tedaviler (siklosporin ve metotreksat) almış ancak şikâyetlerinin devam etmesi nedeniyle tarafımıza başvurdu. Hastanın özgeçmişinde ve soygeçmişinde herhangi bir özellik yoktu. Yapılan laboratuvar bulgularında patolojik bulguya rastlanmadı. Hastaya plak psoriasis vulgaris tanısı konuldu ve sistemik biyolojik ajan tedavisi düzenlendi.

Psoriasis toplumda sık görülen, ataklarla ve remisyon dönemleri ile kronik olarak seyreden, inflamasyonla karakterize bir hastalıktır. Psoriasis deri tutulumu yanında sıklıkla eklem tutulumu ile seyrebilmektedir. Ayrıca metabolik sendrom, kardiyovasküler hastalık, psikiyatrik bozukluklar, inflamatuvar barsak hastalığı gibi komorbiditeler hastalığa eşlik edebilmektedir. Bu hastalarda yaşam kalitesi etkilenmekte olup hastalığın etkin tedavisi önem taşımaktadır. Tedavi seçenekleri arasında topikal ve sistemik tedavilerin yanı sıra fototerapi yöntemleri yer alır. Hastalığın klinik tipi ve şiddetine bağlı olarak tedavi planı yapılmaktadır. Bu vaka klinik olarak psoriasis şüphesi halinde hastanın ilgili uzmana yönlendirilmesi ve uygun tedavinin düzenlenmesi için farkındalığın artırılması amacı ile sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: psoriasis, plak, topikal

SİSPLATİN KULLANIMINA BAĞLI OLUŞAN TESTİKÜLER HASARDA KANNABİDİOL'ÜN ETKİSİ

Pınar Aslan KOŞAR¹, Halil AŞCI², Funda Yaren YILDIRIM³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Sisplatin (CIS) kullanımına bağlı testiküler hasar modelinde kannabidiolün (CBD) koruyucu etkisini araştıran bu çalışma, CIS'in antineoplastik etkisinin yanında sık görülen toksik yan etkilerine odaklanmaktadır. Sisplatin, DNA ile çapraz bağ yaparak kanser hücrelerinin çoğalmasını engellerken, birçok toksisiteye neden olabilir. Özellikle nefrotoksosite en sık görüleniyken testiküler hasar da infertilite gelişimindeki rolü nedeniyle oldukça önemlidir.

CBD, cannabis sativa bitkisinden elde edilen ve yasal olan bir bileşik olup, psikoaktif özellikleri bulunmamaktadır. CBD'nin anti-inflamatuar etkileri, CB2 reseptörleri üzerinden gerçekleşir. Bu çalışma, CIS'in neden olduğu testiküler hasara karşı CBD'nin koruyucu etkisini endoplazmik stres ilişkili hücre içi mekanizmalardan protein kinaz R-benzeri ER kinaz (PERK)/ C/EBP-homolog protein (CHOP)/ kaspaz 12 (Cas-12) yolağı aracılığıyla incelemektedir. Çalışmada, CIS tedavisinin yan etkilerini azaltmak için CBD'nin potansiyeli vurgulanmaktadır.

Çalışmanın deney kısmında, her grupta 8 adet olacak şekilde toplam 32 adet erkek Wistar Albino cinsi rat kullanılmıştır. Kontrol, CIS, CIS + CBD ve CBD şeklinde 4 gruba ayrılan ratlara 7 gün boyunca 5 mg/kg CBD verilmiştir. CIS uygulaması ise CBD tedavisinin ilk günü 7,5 mg/kg olacak şekilde yapılmıştır. Sakrifikasyon sonrası testis dokuları alınmış ve ilgili analizler için uygun koşullarda saklanmıştır. Dokudaki patolojik değişiklikler hematoksilen eozin boyamayla değerlendirilecek olup immünohistokimyasal olarak da inflamasyon ve apoptozu değerlendirmek amacıyla tümör nekroz faktör alfa ve kaspaz 3 ekspresyonlarına bakılacaktır. Biyokimyasal olarak oksidatif stres belirteçleri değerlendirilecektir. qRT-PCR analizi ile de ER stres ilişkili hücre içi yollardan PERK/CHOP/Cas-12 gen ekspresyonları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: sisplatin, antineoplastik, kannabidiol, testiküler hasar

GÖZ CERRAHİSİ PLANLANAN HASTALARDA PREOPERATİF SEROLOJİK TESTLERİN GEREKLİLİĞİ

Murat YAKAR¹, Kadirhan KADER¹, Mustafa Arda ÖNÜÇ¹, Mehmet Melih NAYİR¹, Dilek ÖZKAYA²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Ana Bilim Dalı

ÖZET

Bilim ve teknolojiye gelişmelere rağmen Hepatit B (HBV), Hepatit C (HCV) ve HIV (İnsan Bağışıklık Yetmezliği) virüsleri dünyada önemli birer toplumsal sorun olmaya devam etmektedir. HBV ve HCV akut ve kronik hepatit, karaciğer yetmezliği, hepatosellüler karsinom ve sonuçta ölüme neden olabilen viral ajanlardır. HIV immün sistemi baskılayarak ağır enfeksiyonlar ve kanserlerle seyreden AIDS (Kazanılmış Bağışıklık Yetersizliği Sendromu) hastalığına neden olmaktadır. HBV, HCV ve HIV virüsleri kan, kan ürünleri, enfekte vücut sıvılarının mukoza veya cilde teması ve cinsel yolla bulaşan enfektif ajanlardır.

Kan ve kan ürünleri transfüzyonu, geçirilen operasyonlar ve invaziv işlemler hastaların HBV, HCV ve HIV virüsleri enfekte olmalarına sebep olabilmekle birlikte toplumda bu virüslerle karşılaşma açısından en riskli grup sağlık personelleridir. Enfekte hastadan sağlık personeline bulaş sağlam derinin bütünlüğünün bozulması sonucu cilt yoluyla, göz, oral ya da nazal mukozaya temas sonucu mukoza yoluyla gerçekleşebilir. Sağlık personellerinden özellikle cerrahlar ve ameliyathane çalışanları bu virüslerle daha sık karşılaşmaktadır. Bu nedenle operasyon öncesi serolojik testlerin yapılması son derece önemlidir. Özellikle seropozitif hastalarda çift lateks eldiven giyilmeli, tek kullanımlık aletler seçilmeli, koruyucu gözlük takılmalı, cerrahi sonrası kullanılan aletler ve ameliyathane uygun şekilde sterilize edilmeli ve bu hastalar son vaka olarak alınmalıdır.

Göz cerrahileri açısından diğer cerrahi branşlara göre günlük vaka sayılarının ve sirkülasyonun fazla olması, özellikle katarakt ameliyatlarının dünya genelinde en çok yapılan ameliyatlardan biri olması, gözyaşı ve hümeör aközde HbsAg, HCV RNA ve HIV1 RNA varlığının gösterilmiş olması, lokal anesteziyle yapılan operasyonlarda retrobulber, peribulber ve subtenon enjeksiyonların yapılması oftalmik cerrahilerde bulaş riskinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle biz de Göz Hastalıkları kliniğimizde cerrahi planlanan tüm hastalardan preoperatif serolojik tarama testlerini yapmaktayız. Bu derlemede cerrahların ve ameliyathane personelinin hem de diğer hastaların bu virüslerden korunması amacıyla tüm cerrahiler öncesi serolojik testlerin yapılması gerektiğini vurgulamak hedeflenmiştir. Biz de kliniğimizde farklı tanılarla opere edilen hastalarda bağışıklık ve bulaştırıcılık durumlarını belirlemek için çalışma yapmayı planlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: HbsAg, anti-HCV, anti-HIV, göz cerrahisi

AQP2-4 ARACILI POTANSİYEL İYİLEŞTİRİCİ ETKİLER: LİPOLİSAKKARİT İLE TETİKLENMİŞ AKUT RENAL HASARDA FLUVOKSAMİN 'İN ROLÜ

Nasıf Fatih KARAKUYU¹, Halil AŞCI², Yusuf Emir BOZKURT³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji Ana Bilim Dalı

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

ÖZET

Sepsis, yüksek mortalite oranlarıyla ve karmaşık gelişim mekanizmalarıyla tehlikeli bir patolojik durumdur. Sepsis ilişkili akut böbrek hasarı ise yoğun bakımda en çok karşılaşılan organ hasarlarından biridir. Lipopolisakkarit (LPS), Toll benzeri reseptör-4 (TLR-4) tarafından tanındıktan sonra nükleer faktör kappa B (NF-κB) yolağının aktivasyonunda rol alarak pro-inflamatuar mediatörlerin sentezine yol açar. Bu inflammatuar süreçte, tümör nekroz faktör alfa (TNF-α) gibi pro-inflamatuar sitokinlerin üretimi artar. Çalışmada, böbrek hasarının gelişiminde önemli bir rol oynayan su kanalları olan akuaporinlerin (AQP) rolü de incelenmektedir. NF-κB inhibisyonu ve eritropoetin reseptör aktivasyonu gibi etkilerin, renal AQP2 ekspresyonunu artırarak böbrek hasarını hafifletebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, antidepresan grubu bir ilaç olan fluvoksaminin (FLV) antioksidan ve antiinflammatuar etkileri olduğu bilinmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, sistemik inflamasyon modelinde FLV'nin anti-inflamatuar özelliklerinin moleküler incelemesi yapılacaktır.

Sepsis modelinin LPS uygulamasıyla oluşturulduğu deneysel tasarımda, Wistar Albino tipi 32 sıçan kullanılmıştır ve dört farklı gruba ayrılmışlardır: Kontrol, LPS, LPS-FLV, FLV. Deney sonunda sakrifiye edilen ratların böbrek dokuları alınmıştır. Dokularda oksidatif stres göstergeleri ve inflammatuar belirteçler analiz edilecektir. Ayrıca zonulin 1, claudin-5, AQP2, AQP4 mRNA ekspresyonları incelenerek FLV'nin patogeneze olan etkisi aydınlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: fluvoksamin, akut böbrek hasarı, akuaporin, lipopolisakkarit

ALZHEİMER'DE GLUTATYON VE KALSİYUMUN ETKİSİ

Kübra KARAMIKLIOĞLU¹, Gülizar KAYA¹, İrem ATASOY¹, Sude Azra TEMİZEL¹, Ömer ÇELİK²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Biyofizik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Demansın en yaygın türü olan Alzheimer hastalığı (AH); hafıza, düşünme becerileri ve sonunda en basit görevleri bile yerine getirme yeteneğinin ilerleyici bir şekilde kaybolmasına neden olan ve merkezi sinir sisteminin (MSS) çeşitli bölgelerinde sinaps ve nöron kaybıyla karakterize progresif bir nörodejeneratif hastalık olarak tanımlanmaktadır. AH'de oluşan A β plakları; Beta-sekretaz 1 (BACE1) ve presenilin 1 (PS1) enzimleri vasıtasıyla amiloid prekürsör proteinlerden (APP) oluşturulmaktadır. Ekstraselüler ortamda yanlış katlanmış amiloid beta (A β) plakların birikimi, nöronlardaki mikrotübüllerin stabilitesinden sorumlu olan tau proteininin hiperfosforilasyonu sonucu hücre içinde nörofibriler yumakların (NFY) oluşması, oksidatif stres, inflamasyon, genetik faktörler ve nörotransmitter dengesizliğinin AH'nin patogeneğinde rol oynayan başlıca faktörler olduğu bilinmektedir. Hücre dışı kalsiyum konsantrasyonu hücre içine kıyasla 10-20 bin kat daha fazladır. AH'de oluşan nörotoksik A β plaklar mikroglia ve astrositleri aktive ederek kronik inflamasyon oluşumunu tetikler ve kalsiyum kanallarını stimüle ederek sitoplazmada kalsiyum artışına neden olur. Glutamaterjik sistemin uzun süreli (kronik) aktivasyonu neticesinde intraselüler kalsiyum düzeyinde meydana gelen artış nöronal eksitotoksisiteye ve buna bağlı olarak hücre ölümüne neden olabilmektedir. Sistein, glutamik asit ve glisin aminoasitlerinden oluşan glutatyon (GSH) hücre içi non-enzimatik anti oksidan savunma sisteminin en önemli bileşenlerinden biridir. GSH, hücre içerisinde meydana gelen serbest radikalleri nötralize ederek nöronları oksidatif hasara karşı korumada önemli bir işlev görmektedir. Glutatyon ve kalsiyum kanalları Alzheimer hastalığının tedavisi için yenilikçi ilaçların geliştirilmesinde önemli birer hedef olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: alzheimer, glutatyon, kalsiyum

PARKİNSON HASTALIĞI

**Sadık Alperen ŞAHİN¹, Miray ERGÜL¹, Ahmet DEMİR¹, Fatmagül Nagehan OKTAY¹,
Selin Nur GÜNEŞ¹, Ömer ÇELİK²**

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem 3 Öğrencisi

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyofizik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Parkinson hastalığı (PH), hem motor hem de non-motor fonksiyon kayıplarıyla karakterize kronik, ilerleyici ve yaygın bir nörodejeneratif hastalıktır. Genelde ileri yaşlarda görülen; hastalığın ilerlemesiyle birlikte kendini tremor, rijidite, bradikinezi ve postüral instabilite gibi çeşitli semptomlar ile belli eden ve nörodejenerasyona dayanan PH, Alzheimer hastalığından sonra en sık görülen ikinci nörodejeneratif hastalıktır. Yaş artışıyla birlikte Parkinson hastalığının prevalansında artış gözlenmektedir. Dünya genelinde nüfusun yaşlanmasıyla birlikte hastalığın görülme sıklığının %30'dan fazla artması öngörülmektedir. Henüz kesin nedeni bilinmeyen Parkinson hastalığının için en önemli risk faktörleri yaş ve erkek cinsiyet olsa da bir dizi genetik risk faktörünün yanı sıra nadir görülen ailesel PH formlarına neden olan birkaç gen de tanımlanmıştır. Sigara, kafein tüketimi ve pestisit maruziyeti gibi çevresel etkilerin Parkinson gelişim riskini değiştirdiği varsayılmıştır ancak bunların rolü hala belirsizdir. Parkinson hastalığının patolojisinde esasen nigrostriatal dopaminerjik nöronlarının innervasyonunun kaybı görülmekle birlikte nörodejenerasyon sadece nigral dopaminerjik nöronlarda değil sinir ağının farklı kısımlarında da görülmektedir. Parkinson hastalığının tanısında klinik semptomlara da bakılmakla birlikte kesin tanı için histopatolojik incelemede α -sinüklein içeren Lewy cisimciklerinin saptanması gerekmektedir. Parkinson hastalarının dopaminerjik tedaviye yanıtının iyi olması da Parkinson teşhisini destekleyici niteliktedir. Bradikinezi, istirahat tremoru, rijidite ve postüral reflekslerin kaybı Parkinson'un en sık tanımlanan motor semptomlarıdır ancak hastalığın ilerlemesi sırasında bulber disfonksiyon, nörooftalmolojik anormallikler ve solunum bozuklukları gibi diğer klinik özellikler de görülebilir. Parkinson tedavisi her geçen gün gelişmekte olan bir konu. Şu anki mevcut şartlarda hastalığın kesin tedavisi yoktur. Güncel tedavi yaklaşımında; α -sinüklein üretimini azaltmak ve komşu hücreler tarafından hücre dışı α -sinüklein alımını azaltmak benimsenmiştir. Böylece hastaların dopaminden yoksun striatumundaki dopaminerjik aktiviteyi yeniden sağlamak ve bunun sonucunda motor semptomlarda iyileşme sağlamak hedeflenmektedir. PH patogenezinin daha iyi anlaşılması, yeni terapötik hedeflerin belirlenmesine ve gelecekte yeni tedavi protokollerinin geliştirilmesine olanak sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: parkinson hastalığı, nörodejeneratif hastalıklar, dopamin

TEŞEKKÜR

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Ofisi 1. Proje ve Bilim Günleri'nin düzenlenmesindeki destek ve katkılarından dolayı Üniversitemize, davetli konuşmacılara, düzenleme kurulu ve bilim kurulu üyelerine, akademik ve idari personele, tüm katılımcılara, öğrencilerimize ve bizlerin heyecanını paylaşan, sevincine ortak olan herkese teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Halil AŞCI
1. Proje ve Bilim Günleri Başkanı

Prof. Dr. Nilgün ŞENOL
SDÜ Tıp Fakültesi Dekanı V.

